This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

DEB
FASC
CHEU

MGb
2656

232

FASCICVLVS CHEMICVS,

ABSTRVSÆ HERMETICÆ SCIENTIÆ,

INGRESSVM, PROGRESSVM, coronidem, verbis apertiſſimis explicans, ex ſelectiſſimis, & celeberrimis authoribus, tali ſerie collectus, & diſpoſitus, vt non modo huius artis tyronibus, ſed candidatis, ſummo emolumento, inſtar ſpeculi Philoſophiæ habeatur; à nemine hac methodo diſtributus.

Opera & ſtudio ARTHVRI DEE, Archiatri Magni Imperatoris totius Ruſſiæ.

Noſtrum magiſterium incipitur, & perficitur, vn[illegible] re tantum, id eſt Mercurio. *Ventura pa. 26.*

COLEGIO DE S. CARLOS ✝ BIBLIOTECA

PARISIIS,

Apud NICOLAVM DE LA VIGNE, in Officina in curia Palatij.

M. DC. XXXI.

CHEMIÆ STVDIOSIS.

QVAMVIS *teſtante Ariſtotele in numero ſcientiarum habeatur muſica, Philippum tamen Regem, filium ſuum Alexandrum harmonicè modulantem hiſce verbis increpuiſſe legimus. Nonne te pudet, Alexander, ita concinnè modulari? quibus intelligi voluit ignobiles nobili, publicè artem illam profiteri. Sed cum ſibi potius dediſſet otium ,vel ſemotis turbis priuatim, vel ad ſpiritus ſuos refocillandos, vel ſi de muſica eſſet aliqua decertatio vt moderetur conuen ire conſimiliter (proh dolor!) cum arte Chemica ſe res habet, dum per impoſtorum*

fraudulentiam adeo ſit diffamata & in contemptum deducta, vt publica vtatur ignominia qui illam exercere profiteatur. Plurimi nihilominus, imò nimium plurimi in hunc vſque diem reperiuntur qui glorioſæ, & diuinæ huius artis neſcio quam vmbram profitentes, totum quaſi mundum, in ſui perniciem rapiūt, æs, ferrum, aliudve metallum, in aurum non tranſmutare, ſed auro commutare magno multorum gemitu tādem reperiuntur. Gemunt orphani, propter eiuſmodi nebulonum fraudes, plorant viduæ, lamentantur mariti, conqueruntur coniuges miſeriam ſuam. Hic agros, ille domum, alius reditus abſumptos deſiderat. Et inter hos etiam (quod magis mirandum) plurimos in omni Academicâ ſcientiâ inſtructos nouimus, quorum gratia non minus admiratione, quam terrore perculſus, nonnihil animum deſpondi, illorumque diſpendio inani, ab auriferæ iſtius ſcientiæ vlteriori ſcrutinio, pedem ſuſtuli. Pueritiæ verò meæ reminiſcentia, qua per ſeptennium veritatis oculatus fueram teſtis, dies difficiles, noctesque mihi curauit inſom-

nes, vſque dum ſecundùm Bernardi Comitis conſilium per aliquot annos, legi, & accuratius perlegi ſelectiſſimos, probatiſſimoſque authores, quos quamuis primitus inter ſe diſcrepantes reputabam, vt quod ab hoc dictum, ab illo negatum, quod hic conſtructum, illic deſtructum videretur. Tandem tamen annuente numine diuino, Hermeticè & Harmonicè in vna re, vna via, & vna veritate, concordes reperi. Vnde hos veridicos Philoſophos, illos vero pſeudo-Chemicos retexi, tandemque Daſtini Philoſophi dictum memorabile eſſe doctum, niſi in hac re, de qua oritur quæſtio alicuius ſit doctus. Sic alios doctos, in hac arte indoctos reperi, inter quos vnicum, noui Epiſcopum (cuius fama in arte Chemica, à multis celebratur) quem (cum tractatulum Chemicum propria manu ſcriptum vidiſſem) viſitabam. Cumque in auro vulgi, vnde vitriolum ſtudebat elicere (quod pro ſuo tenebat arcano) omni ſtudio laborantem reperi, reliqui. Dum præ manibus nec debitam materiam, neque operandi modum ſecundùm Philoſopho-

rum doctrinam teneb at Plurimos etiam cognoui Carbonarios, & receptorũ mercatores tàm in Anglia, quàm in Germania, & Bohemia, ſed ne vnum quidem per annos triginta reperiebam, in debita materia laborantem; vnde nec vllum, qui titulo Philoſophi meruiſſet conſigniri. Et quantum ad me attinet ſi vlterius non fuerit mihi conceſſum quam à longinquo terram aſpicere ſanctam, quicquid ex immenſa ſua miſericordia D. O. M. mihi conceſſerit, placebit, admirabor. Interea tamen dum oblectandi gra[illegible] philoſophico fauente Hortulano, flores non minus amœnos, quàm ſalutares, in Tyronum huius artis vtilitatem (dum aliquot annos legendo & perlegẽdo conſumerent priuſquam rectè congerere, vel congerendo componere nouerint) in faſciculum Chemicum ſelegi, elegi, quem vobis huius Veritatis amatoribus (ſi non nimis audacter) conſecrandum, in lucemque emittendum operæ pretium duxi Patiemini igitur viri ſtudioſi, hunc meũ faſciculum, qualicumque mea opera collectum, veſtrorũ authoritate, & gratia,

illuſtriorem effectum in manus hominum graſſari: Vnde fauenet, & annuente Deo expetitum, & ab innumeris in dies quæſitum, excerpore queant. Ego verò quod in obſeruantia, fide, omnique officio, & meritorum veſtrorum memoria præſtari à me vobis laudi honorique veſtro vſpiam poterit, propenſe me id, ac officiosè præſtaturum ſpondeo, vdueo. Valete viri clariſſimi, & veſtro patrocinio me, fouere ne dedignemini.

Vobis deditiſſimus, ARTHVRVS DEE, C. M. Archiatros Anglus.

CANDIDO LECTORI. S.

QVEMADMODVM Ratio, & Experientia iure manus appellātur medicorū, ſine quibus nec ſanitas, vitæ theſaur⁹, tuetur, neque ægritudo mortis caduceator expellitur, ipſaq; manet medicina manca; Sic in hoc opere philoſophico, natura, neceſſariò & ars ſeſe inuicem tam amanter concomitari debeat, vt ars non poſtulet, quod natura neget, nec natura neget, quod arte perfici poſſit. Illa verò lubens vnicuique artifici ſeſe morigeram præbet, dum induſtria illorum auxiliatur, non impeditur. Cuius greſſus, progreſſus, motus, ſtatuſque quicumque ignarus fuerit, ab hoc opere, per ſe abſtruſiſſimo,

aliaſque mirabiliter à Philoſophis nubilis infinitis adumbrato) pedē ſuſtineat: nihil enim illi ſuccedit ad votum naturam ignoranti, aut cogere conanti: ipſa namque (vt doctè Raimundus) nō vult cogi, nec coarctari. Sed quicumque artis honore inſigniri, vel eius apicem attingere deſiderat, naturam naturantem, propagātem, multiplicantem prius obſeruet, & ancilletur, ipſaque magiſtra & duce, Arti in quātum poterit, licebit aſſimilare, quæ quidem quamuis in diuerſis ſit naturæ correctrix, & auxiliatrix, dum ab inquinamentis mundat, & in motu impeditæ auxiliatur, vt in omnibus tamen imitetur, impoſſibile eſt. Vt enim in hoc opere diuino (cum non immeritò hoc aſſignatur titulo, dum ab omnibus philoſophis affirmatur nemi-

nem per ſeipſum ſine diuina inſpiratione illud comprehendere vel intelligere poſſe etſi doctiſſimus alioqui philoſophus exiſtat) ſic in alijs omnibus corporibus compoſitis, in prima elementorum mixtione, ſiue compoſitione (vt taceam cauſam motus & coïtus ignotam) vniuſcuiuſque elementi pondus & proportio penitus ignorantur. Arcanum illud arcanorum, à Creatore in principio, naturæ conceſsũ, ſua poteſtate adhuc retinet, & vſque in mundi cataſtrophen retinebit, ne forſan mortales, ſi illis patefactum fuiſſet, inſolentia, dæmonumque ſuperbia elati, creare præſumant, quod ſoli Deo conceditur; qui verbi ſui poteſtate ineffabili naturæ ipſius miniſtro generationem, propagationem, & multiplicationem con-

ceſſit. Dum etenim rebus creatis inſpirauit mundi genituram (dicēs, creſcite & multiplicamini) quandam germinationem, hoc eſt viriditatem, qua ſe cunctæ res multiplicarent (vnde quidam profundius ſpeculantes, omnes res dicebant eſſe virides, quum eſſe viride, creſcere dicatur & coaleſcere) eamque viriditatem naturam appellabant; Non immeritò igitur naturam venantur, & venerantur philoſophi ſummi, dū ſine ſua ope Ars in hac arte nihil præſtaret. Non mirandum etiam, ſi de mirabili poteſtate Naturæ, & Artis mira ſcripſit doctiſſimus ille monachus Rogerius Bacho Anglus. Nec minus naturæ vim Parmenides hiſce admiratus fuit verbis; O natura cœleſtis illa, veritatis naturas vincens, & ſuperans, ſuaſque naturas gaudere fa-

ciens. Hæc eſt natura illa ſpecia-
lis, & ſpiritualis, cui Deus poſſe
dedit ſupra ignis violētiam, ideo-
que magnificamus eam, quia ni-
hil eſt pretioſius. Hanc ideo (be-
neuole Lector) Heroinam (ſine
qua nihil aggredimur in hoc ope-
re, nec perficitur) tibi artiſque fi-
lijs recommendatam habeo; vt
omni opera, ſummoque ſtudio
ipſius amicitiam ineatis, vt cum
poſtulauerit tempus, aſſeſſores,
non inſidiatores naturæ, & Artis
reperiamini. Cuius rei gratia, hūc
edidi tractatulum, nempe faſci-
culum meum Chemicum vnde
ex abſtruſioribus naturæ arcanis
electis, ſelectis, compactis, & or-
dine digeſtis non vulgari, reddi-
tur quaſi ſpeculum ſpectabile, ra-
dijs ſuis fulgentibus, reflectenti-
bus, naturæ ignota penetralia,
nota reddens. A Chao originem
ſumens, ad ſeparationem lucis à

tenebris progrediens, & à perfe-ctionis gradu (arte comitante) ſemita detegitur, & delineatur, qua tandem ad pluſquam perfectioné perducatur natura. Quod quidem Opuſculum, licet multis forſan leuidenſe videatur, dum plerumque ſint dicta Philoſophorum ordine tantum digeſta, neque hoc tamen leue negotium: cum teſtatur de ſeipſo Dauidus Lagneus in Epiſtola ſua ad Harmoniam ſuam Chymicam, dum conſiliarius & Medicus Regis Chriſtiniſſimi fuit, duobus ſe ſupra viginti annis, aſſiduo labore ſudaſſe, donec cõſimilem (forſan) compoſuit tractatulum. Quantum autem ad huius operis ſeriem attinet, decem continet capitula, & vnumquodque caput ordinem operis ſequitur, vnde etiam myſterium reuelatur, quod celandi gratia à nullis

antehac ordine depingebatur, ſed principium in finem, & finem in principium eo modo inſerebant; vt teſtante Dionyſio impoſſibile fuerit (ſic diſponente diuino conſilio) reperiri omnia ex ordine ſcripta. Aliqua etiam capita non titulis tantummodo vix antehac auditis inſigniuntur, ſed rara etiam imo artis arcana (quæ vt plurimi aſſerunt non ſunt reſeranda) patefaciunt. In fine vero vtriuſque capituli medullam ipſius extractam breuiter compoſui, expoſui. Alioquin, vt inquit Senior, ſi non exponerem ex eis aliquid, erit liber meus idem, quaſi liber illorum ſapientum & verba mea ſua, & ego veluti accepi verba illorum, & mihi attribui, quod eſſet illaudabile, & dedecus illi qui ſic faceret. Quos vero produxi Authores, quiſquis illos nouerit, non

negabit ſelectiſſimos eſſe, acutiſ-
ſimos, probatiſſimos, & ex illorũ
ſcriptis, ſelecta, electa, ſelegi, ele-
gi, eaque tantum quæ neceſſario
tractari debeant, vt ars innoteſ-
cat, in idoneis, & friuolis omiſſis,
quibus ſeducuntur à via veritatis
quamplurimi, dum intelligenti
tantummodo contingit, verum à
falſo diſtinguere. Aliter namque
in illorum ſcriptis non occulta-
tur veritas, quàm inter paleas
[illegible]
bore imò ſudore efflagellaui; ve-
lamine ſpoliatam, denudatam,
ſtudioſis Lectoribus, in bonum
commune exhibui, ſperans, hanc
meam induſtriam, non modo
candidatis, non inanem futurã,
ſed etiam doctis gratam, quod-
que explicata, & læta fronte vta-
mini, exopto. Vale. Ex Muſæo
noſtro, Moſcuæ Kalend. Martij
629.

IN FASCICVLVM
DIGNISSIMI VIRI D. D. Arthuri Dee, arcanæ Philoſophiæ alumni ſingularis, ſummique totius Ruſſiæ Imperatoris Archiatri.

FAſciculum tuum (Illuſtriſſime vir) diuinum ſanè argumentum ſingulari iudicio diligentiaque laboratum legi quidem cupidiſſimè, mirificéque admiratus ſum tam breui opuſculo, tanta myſteria reuelari, atque ex tam tenuibus lin[illegible] *extrui conuiuium. Extra humanæ quidem infirmitatis ſortem (tantus tibi arcanorum intellectus) mihi conſtitui videris, dignus. Tibi enim contigit, quod non dicam nemini aurem mihi vellet Bachonus noſter ſuo roratu ſermone, Tempus eſt, tempus præterijt, ſed certè, non multis mortalibus, ipſum Iſidis peplum detegere, ſingulari arte ac artificio. Tibi patuit in intima naturæ penetralia ingreſſus, cui à ſumma iuuentute à conſilijs fuiſti atque amanuenſis. Tibi*

multis nominibus aſtricta tenetur tot literaria reſp. quod ipſam Chemiæ animam tot tantiſque inuolucris à Philoſophis primæ ætatis inuolutam & tenebrarum puteo eruiſti, & commentarios commentarijs, corollaria corollarijs addens, ſua natiua luce reſplendentem omnibus ſanæ mentis ſpectandam propoſuiſti. De animalibus quibuſdam refert Seneca diuinus ille Philoſophus, quæ ne inueniri poſſint, veſtigia ſua circa cubile ipſum confundunt. Haud abſimili ratione, Heroës illi Chemici, Bachonus, Raymundus, Dunſtanus, Ripleus, verbo ut dicã, unanimi conſenſu ante te omnes, an non ſphinge vſi ſunt in ſuis ſcriptis tradendis, ſicut de Auguſto Cæſare refert, Suetonius in diplomatibus, libellis & epiſtolis ſignãdis. Tu ſolus Epimetheus ille diuinus, qui mentem cæleſtem è cælis delatam cs mortalibus communicare ſponte, dignatus eſt. Pergas in inſtitutis, te (digniſſime Philophorum Pater) obnixè precor, Iucundiſſimũ, atque maximè optabile, noui futurum omnibus muſarum alumnis hoc tuum ſpecilegium, cum illis de rebus tractesquarum non notitiam modo, ſed & e

perientiam ab ipſis cunabulis imbibiſti; Illis de rebus quibus maiores tui illuſtres fuerunt ac ſuſpiciendi; Illis de rebus quarum ſuauitate generoſa indoles capi, teneri, expleri ſolet; Illis de rebus in quibus nihil humile, anguſtum aut depreſsũ tantum, quantumcumque eſt, quod certè maximum eſt, totum eſt elegans, ſubtile magnificum, regale, perfectum ingenio, elaboratum induſtria.

Fœlices animæ quibus hæc cognoſcere primum
Inque domus ſuperas ſcandere cura fuit,
Credibile eſt illos pariter vitiſque iociſque,
Altius humanis exeruiſſe caput.

Videor mihi videre diem illum quo te omnium in ore, ſermonibuſque volitantem, præclara tua laus editiſſimo loco, tanquam in theatro virtutis reponet. Regiones multas peragraſti, multos populos diuerſorum morum, diuerſarum linguarum vidiſti, atque vbicumq; terrarum peregrinatus es, illuſtria præclara virtutis veſtigia reliquiſti, ſed tum demum per omnia ora, inſignis prædicabe-

re, cum faſciculus tuus in manus venerit alienorum, cuius editionem, magnopere hortor, ut matures, quo familia Philoſophica celerius iuuetur. Me certè habebis & tuarum cupiditate laudum, quarum ſpem ſuſtines & exſpectationem mirabiliter incenſum, & earum quibus, te hoc tēpore ſtipatum video buccinatorem. Semperque viue. ἐμοὶ ϗ τῶν μουσῶν στρατηγόν.

Reuerentiæ tuæ obſeruantiſſimus,
THOMAS RHODES,
Eccleſiaſticus.

Idem in eundem.

Faſciculum dum (digne Sophos) lego faſcibus almis,
Dignum, quique faces exprimis ingenij:
Fœlices artes: tantóque videntur alumno,
Tuque potens tanti munere diues abis.

ARTHVRI DEE MEDICINÆ D. FASCICVLVS CHEMICVS,

magno ſtudio & labore in ordinem digeſtus, & à nemine alio hac methodo diſtributus.

Quænam ſit Materia Phyſica, & vnde?

CAPVT PRIMVM.

IN rei veritate Materia, ex qua fit hic lapis, eſt tantum vnica, nec poteſt in aliqua alia re hæc propinqua *Petrus Bonus.*

COLEGIO DE S.N CARLOS * BIBL

potentia inueniri, & eſt illud quod magis ſimile eſt Auro, eſt etiam illud, ex quo genitum eſt, & eſt Argentum viuum, ſolum, purum, ſine alicuius rei alterius commixtione, & infinitis nominibus velatur, & modus operandi eſt ſolum vnus, ſed à Philoſophis multipliciter variatur, ideo non mirandum ſi ars ſit difficilis, & operatores errent valdè. Ars tamen ex iiſdem principiis, aut omninò ſimilibus generat medicinam, ex quibus natura generat metallã. Petrus Bonus, pag. 128.

Componitur Argentum viuum cùm ſulphure citrino, ita quòd alterantur, & fiunt idem in vna maſſa lucida, rubea, ponderoſa, ex qua compoſitione duæ ſpecies ſufficiunt ad Elixir componendum: qui

ergo cupit huius artis inueſtigare ſecreta, cognoſcere oportet primam materiam metallorum; alioquin tuo labore fruſtraberis. Arnoldus libr. de Alchimia, pag. 1.

Ars volens ſequi naturam ad talem finem inquirit, & inuenit hæc principia congelata à natura, in hanc naturam mediam, & non depuratam, & conatur digerere & depurare talẽ materiam cùm calore ignis, vt ex ea eliciat formam auri, cùm qua omnia metalla imperfecta perficiant in aurum, cum ordinata ſint à natura ad hunc finem. Petrus Bonus, pag. 105.

Dicimus quod totum non eſt, niſi vna res quæ variatur in numero trium per ſuas operationes, & variando per vnam decoctionem eſt vna res vnius po- *Lullius.*

teſtatis ſimplicis, & poſt hoc gradualiter tranſeundo ad informationem per aliam digeſtionem erit alia res, quam Argentum viuum appellamus, terram, aquam & fermentum, gummam, & noſtram ſalſaturam ſecundam, amaram, & aſperam, quæ totum corpus ſoluit virtute compoſita, & proprietate per ſecundam digeſtionem acquiſitam. Et poſt per aliam digeſtionem habet maius poſſe. Et ſic intelligere potes, quòd in noſtro magiſterio ſunt tres propriæ terræ, tres aquæ, & tria propria fermenta; tres propriæ gummæ, tres ſalſaturæ, tria argenta viua congelantia, ſicut in noſtra practica declaratur. Lullij Theorica, pag. 109.

Taulu-danus. Eligenda eſt materia, in qua

eſt Argentum viuum, purum, mundum, clarum, album, & rubeũ, & non ad complementum deductum, ſed cõmiſtum ęqualiter, & proportionaliter per modum debitũ cum ſulphure tali, & in maſſam ſolidã congelata, vt cum ingenio, & prudẽtia noſtra, igneq; noſtro artificiali ad munditiem ſuam intimam peruenire poſſimus, quòd ipſa poſt operis cõplementum ſit mille milleſies fortior, quã corpora ſimplicia caliditate naturali decocta. Taulada. p. 314.

Si ſulphur & Mercurium haberemus de illa materia ſuper terram, de qua Aurũ & Argentũ fiunt ſub terra, benè poterimus Aurum & Argentum de illis facere cum proprietate ſuæ naturæ. Nihil ergò conuenit rei, niſi quod propinquum *Lullius.*

eſt ei ex ſua natura. Mercurius eſt idem in omnibus ſubſtantiis elementatis, vnus, & idem, qui quidem Mercurius eſt calor naturalis, qui producit tàm vegetabilia, quàm mineralia, licet aliter ad præceptum naturæ, & ſic Mercurius noſter nunquam eſt viſibilis, ſed tantum intelligibilis, & ſic patet, quòd eſt in omni re, & in omni loco, hinc omnibus communis. Lullij Codicillus, p. 131.

Flamellus. In noſtro lapide, ſunt Sol, & Luna viui, alioſque Soles, & Lunas gignere poſſunt, aliud aurum, & argentum ad hæc ſunt mortua. Flamelli Annotationes, pag. 138.

Roſar. Philoſ. Lapis Philoſophorum inuenitur creatus à natura, & Mercurius noſter, id eſt Materia, in qua continetur Mercurius Phi-

loſophorum eſt ille, quem natura paululùm operata eſt, & in metallicam formam, formauit, tamen imperfectum reliquit. Roſ. Philoſ. pag. 231.

Bufonem vidi rubrum, tamdiù ſuccum vuarum bibentem, vſque dum viſcera ſua perrupta fuere. Riplei Somnium. *Ripleus.*

Ars ſequens naturam non recipiet argentum viuum ſolum, nec ſulphur ſolum, nec argentum viuum, & ſulphur coniunctim, ſed eandem Materiam commixtam, & ex iiſdem principiis compoſitam, quam natura præparauit arti, ſicut filiæ prouida mater, & coniunxit à principio generationis metallorum, non ſecus ac in lacte butyrum, caſeum, & ſerum. Sed poſtea ars eandem ſeparat, & ſequeſtrat, purgatamque de- *Vogel.*

nuo coniungit & digerit, calore tantum extrinſeco adhibito, & natura intrinſecus operante, donec ſulphur iſtud extremum ab argento viuo ſeparetur. Vogelius, pag. 105.

Baſilius. Ex teipſo quæras, ad quid lapidem noſtrum deducere coneris tum manifeſtum tibi erit quòd ex nulla re, niſi ex metallica quadam radice, vnde & ipſa metalla à creatore ordinata ſunt, profluit. Baſilius Valentinus, pag. 15.

Clãgor. Cùm dico aqua Mercurialis, noli intelligere Mercurium crudum, ſed Mercurium Philoſophorum, rubeæ ſubſtantiæ, extractum à mineris, in ſe habentibus materiam, de ſulphure & Mercurio, & iſtud Argentum viuum, & ſulphur, eſt vna res, & de vna re exit.

Dealbate ergò latonem id eſt æs cum Mercurio quia laton, eſt ex Sole & Luna, compoſitum corpus imperfectum citrinum, quod cùm dealbaueris, &c. Clangor Buccinæ, p. 503. 470.

Philoſophorum Aurum, & Argentum ſunt duæ præcipuæ tincturæ rubra, & alba, in vno eodemq; corpore ſepultæ, quæ à natura nunquam peruenerũt ad perfectum cõplementum, ſeparabiles tamen ſunt à ſcoria accidentali, & terreſtri lutoſitate, & deinde propriis qualitatibus, terris puris, rubeæ, & albę, ita commixtibiles iiſdemque aptiſſima habentur fermenta, vt nullo modò indigere dicantur alieno. De hoc ipſo corpore materia huius lapidis tria potiſſimũ dicuntur: ſcilicet *Dunſta.*

quòd ſit leo viridis, Aſſafætida & fumus albus: hoc verò infertur à Philoſophis, ex compoſito, vt ſtultis ſecundum propriam ipſorum ſtultitiam reſponderent, illoſque multitudine & diuerſitate nominis hallucinarent, tu verò ſemper intellige vnum, & realiter ſignificari, quamuis ita accidentaliter, tria dicantur. Nam leo viridis, Aſſafætida, & fumus albus de vno eodemque prædicantur ſubiecto in quo omnino, & ſemper latent, donec arte manifeſta fiant. Per leonem viridem ab omnibus quibuſcunque Philoſophis intelligitur aurum viride multiplicabile, ſpermaticum, quod à natura adhuc incompletum eſt, poteſtatem habens reducendi corpora in primam materiam, &

efficiendi fixa ſpiritualia & fugitiua, & propterea meritò appellatur leo. Per Aſſafætidam, intelligimus odorem quendam fætidum, ex corpore immundo in prima diſtillatione exhalantem, qui aſſimilatur, per omnia Aſſæfætidæ fætenti. Ratio quia appellatur fumus albus eſt hæc, in prima diſtillatione priuſquam aſcenderit rubra tinctura, exſurgit fumus verè albus, ex quo inſpiſſatur recipiens lactea quadam vmbra vnde accipit nomẽ lactis virginei. Vbicunque igitur notabis ſubſtantiam his tribus proprietatibus dotatam: Nota ipſam eſſe lapidis iſtius Philoſophorum materiam. Dunſtan. pag. 3.

Recipiamus ergo materiam vnde erit aurum, & mediante noſtro artificio deducitur in *Clangor Buccinæ.*

verum fermentum. Clangor. pag. 510.

Roſar. Philoſ. Materia metallorum eſt quædam ſubſtantia fumoſa, prima metallorum materia cõtinens in ſe humiditatem vnctuoſam à qua ſubſtãtia, artifex ſeparet humiditatem Philoſophicalem, quæ apta eſt pro opere, quæ erit tam clara ſicut lachryma, in qua habitat quinteſſentia metallica & illa eſt metallum placabile, & ineſt medium coniungendi tincturas ideo, quia habet naturam ſulphuris, & argenti viui. Roſarius Philoſophorum, pag. 278.

Daſtin. Res cuius caput eſt rubeum, pedes albi, oculi verò nigri eſt totum magiſterium. Daſtini viſio, pag. 2.

Morien. Scitote noſtrum latonem eſſe rubeum ſed inutile nobis

eſt, vſque dum albus fiat. Morienus, pag. 38.

Quando voles habere mineralia elementa non accipias de primis, nec de vltimis, quia prima ſunt multum, imò nimis ſimplicia, vltima verò nimis groſſa. Quando fames tibi aduenier, accipe panem, demitte farinam. Quando voles facere panem, farinam accipe, demitte ſpicam. Lullij theorica, pag. 34.

Eſt materia pura, quæ eſt materia auri, continens in ſe calorem, qui dat incrementum, & ſua vi habet creſcere, & multiplicare, in ſua ſpecie, ſicut aliæ res omnes. Eximides, pag. 45. *Eximides.*

In metallo noſtro imperfecto ſunt Sol & Luna in virtute, & potentia propinqua, quia ſi non eſſent in ipſo *Arnold.*

compoſito , non fierent in de neque Sol , neque Luna. Arnoldi Epiſtola, pag. 491.

Mercurius eſt in omnibus ſubſtantiis elementatis, vnus & idem, qui quidem Mercurius, eſt calor naturalis, qui producit tàm mineralia, quàm vegetabilia, licet aliter, ad præceptum naturæ, & ſic Mercurius noſter, nunquam eſt viſibilis ſed tantum intelligibilis, & ſic patet quod eſt in omni re, & in omni loco, hinc omnibus communis eſt. Lulij Codic. f. 134.

COROLLARIVM.

TEſtante Vogelio, Treuiſano, & diuerſis aliis Philoſophis, attentè conſideran-

dum, in quo puncto authores maximè conueniant, illic namque affirmant veritatem latêre, eamque vnicam eſſe tantùm, & ſimplicem. Hoc igitur in mente reuoluenti, ex his recitatis authoribus ſelectiſſimis, illorũque harmonia, annuente numine diuino; Subiectum omnis mirabilitatis (vt meritò appellatur à Cornelio Agrippa) vnicuique intelligenti apertis, & nudis detegitur verbis; Subſtantia, Forma, Colore, omnibuſque neceſſariis circumſtantiis & accidentibus, adeo vt, ab omnibus promulgetur viuũ eſſe argentum, vel argentum volatile, vegetabilitatem quandam retinens, cum adhuc ſit in motu, nec ad maturitatem, vel terminum præfinitum naturalis decoctionis in-

mineris productum. Idemque Argentum viuum immaturum (non vulgi maturum) quod proximum metallo in potentia eſt, ideoque à nonnullis metallum appellatur immaturum ſecundũ Arnoldum, Ripleum, Daſtinum Morienum, & clangorem Buccinæ, colore rubeo veſtitum, à natura nobis oblatum eſt, quòd ſi non debito tempore ab artifice à ſua radice decerpatur, priuſquam ſcilicet ad talem maturitatem peruenerit, quod vel metalli granum vnicum in ſe malleabile contineat ad opus erit noſtrum inidoneum. Hoc igitur Philoſophicum Embrion, loco debito, in ſua immaturitate maturum quærite, & inuenietis vti dicitur in Roſario, lapis noſter inuenitur creatus à natura.

Quod quidem intelligendum eſt, de materia lapidis à natnra compoſita, & in metallicam formam formata, tamen imperfecta arti exhibita, vt per gradus ad plus quam perfectionis gradum perducatur.

PRÆPARATIO.

Aliter opus primum ſiue opus Hyemis.

CAPVT II.

HÆc eſt præparatio, quia excæcati ſunt homines, & errauerunt errore longo, cũ ignorent hunc lapidem hac præparatione præ- *Senior.*

paratum. Senior. pag. 31.

Daſtin. Si non præceſſerit opus pri mum, quomodo deuenitur ad ſecundum, quia ſi nulla fit diui ſio, nulla fit coniunctio. Daſtin Speculum, pag. 56.

Arnold. A ſeparatione elementorum ab iſta terra rubra incipien- dum eſt, ſicut purum ab impu- ro. Arnoldus in Hortulanum, pag. 9.

Pandol. Sedulo conſiderandum, per quid fiat hæc diſſolutio, & cer tè ſcias, quod non fit niſi per aquam Mercurij, ſcitoque quod omne corpus diſſoluitur, cum ſpiritu cui mixtum eſt, & fit procul-dubio ſpirituale. Pandolphus in Turb. pag. 16.

Lullius. Fili veritatis intellige, quod nos in prima operatione noſtra artis purgamus, & præparamus materiam pro ſui ſulphuris

creatione: Qua præparata, modo in ſecunda præparatione componimus, & creamus medicinam, quæ habet tantam virtutem, vt patebit. Ideo primum creare debes ſuum ſulphur, quia ſine eo non potes facere Elixir completum. Et quando creaſti ſulphur, tunc incipit opus Philoſophicum. Omni tempore tamen conſiderandum, quod natura, & proprietas, quæ eſt in ipſo ſpiritu, non ſit combuſta in præparatione eius per potentiam ignis: quia tunc ſpiritus non habet potentiam albificandi, aut ſe coniungendi cum terra. Ideo ſæpe accidit, quod iſti qui credunt facere aquam vitæ, faciunt aquam mortis combuſtionis cauſa. Lullij Apertoriũ, pag. 2.

Arnold. Vaſibus ſic diſpoſitis, aſcendet fumus ſubtiliſſimus in alembico, & ibidem conuertetur in aquam lapis claram, habentem naturam ſpecierum, ex quibus generatur, quæ aqua deſcendit per naſum alembici, & Arnoldus in Comment. Hortulani, pag. 16.

Lullius. Phlegma in quo decoquitur ſulphur noſtrum, quod dicitur aurum iſtud eſt in quo includitur aer. Eſt enim phlegma noſtrum ſubſtancia, & aqua Mercurij prima, in qua principium lapidis eſt, ſcilicet diſſolutio eius, nec intrat cùm eo, niſi tanquam humectans partes rerum, non generans, vel augens, Lullij Reptor. pag. 1.

Lullius. Oportet te præparare illam, donec apta ſit, ad recipiendum noſtrum Mercurium, quem

Mercurium glorioſum appellamus. Et modus eſt, quòd tu accipias pondus dictæ terræ, & ponas deſuper quartam partem dicti menſtrui, in quo eſt talis Mercurius, & ponas in Balneo per ſex dies, & diſtilla, & ſic cõtinua, quouſque terra ſit diſpoſita ad amplectendã animam, quod prima nec ſecunda vice fiet, pone ergò iterum, atque iterum in Balneo per ſex dies in vitro optimè ſigillato, poſteà aperi vas, & lentiſſimo igne ſuperpoſito alembico humiditatem diſtilla, & iterum pone de menſtruo tuo, in quo eſt ſemen ſuum, & digere, vt ſuprà, & ſic cõtinua, quouſque terra ſit diſpoſita ad amplectendam animam ſuã. Fili ſignum eſt, quando biberit, & retinuerit quatuor partes plus ſui ponderis,

quod ſi ſuper laminam auri, vel argenti ignitam modicum pones, totum euolabit in fumum. Tunc terra prægnans eſt, & præparata, quæ debet ſublimari. Lullij Teſtam. p. 15.

Roſar. Philoſ. Primo eleuanda eſt cum igne proportionali tota humiditas ſuperflua, & corrupta in illorum eſſentia, etiamque ſuperfluitas ſubtilis, & comburens, & hoc calcinando. Deinde totalis ſubſtantia remanens corrupta in illorum calce ſuperfluæ humiditatis comburentis, & nigredinis corrodenda, cum his prædictis mundatis corroſiuis, acutis, ſeu acerbis, donec calx fiat alba, ſiue rubea. Roſar. Philoſoph. pag. 345.

Scala. Mercurius noſter fit ex corporibus perfectis, & non imperfectis, hoc eſt cum aqua ſe-

cunda, poſtquam per primam aquam fuerint debitè calcinata. Scala, pag. 128.

Oportet te extrahere vnam aquam viuam incombuſtibilem, deinde illam congelare, cum corpore perfecto Solis, quod inibi diſſoluitur in naturam, & ſubſtantiam albam congelatam, ac ſi eſſet cremor, & totum veniret album. Sed prius Sol iſte in ſua putrefactione, & reſolutione in hac aqua in principio amittit lumen ſuum, obſcurabitur, & nigreſcit, demum eleuabit ſe ſuper aquam, & paulatim illi albus ſupernatabit color, & ſic corpus perfectum Solis accipit vitam, & in tali aqua viuificatur, inſpiratur, creſcit, & multiplicatur in ſua ſpecie, ſicut cæteræ res. Noſtra igitur Aqua, *Artephi.*

eſt fons pulcher, amœnus, & clarus, præparatus ſolummodo pro Rege, & Regina, quos ipſe optimè cognouit, & hi illum; nam ipſos ad ſe attrahit & illi ad ſe lauandum in illo fonte remanent duos aut tres dies, id eſt menſes, & hos iuueneſcere facit, & reddit formoſos.

Hæc tria ſe mutuò conſequuntur ſcilicet humiditas, putredo, nigredo, vnde collocetur domus vitrea, & ſubtiliter ſcituetur, quouſque materia incluſa, humida, paulatim eueniat putrida, & nigra; Incipit enim putrefactio à principio ſimul cum ſolutione, ſed nondum eſt completa putrefactio, quouſque materia tota in aquâ ſit ſoluta. Artephius, pag. 9.

Baſtin. Vnum contrariorum excedens deſtruit reliquum, vnde terra

terra ſit aqua, cùm vicerint eam aquæ qualitates, & è conuerſo. Hac aqua, oportet elicere tria, videlicet ſpiritum, corpus, & animam, vnde hæc aqua triplex eſt, in natura quæ habet in ſe aquam, ignem, & terram. Lapidem ſolutum in Elementis diuïdimus, & ſingulariter abluimus, vt magis ſubtilietur, & meliùs depuretur, & vt ad libitum complexio firmiùs componatur, pluries autem diſtillamus, vt aqua, & aer ſint munda ſine fæcibus, leuia ſine ſordibus, pura ſine contrariis, tunc enim abluunt faciliùs, tangunt vberiùs & operantur nobiliùs. Nam ars taliter, vt dicit Ariſtoteles, eiicit ſuperflua, à ſuo opere ſimiliter & natura. Ignis namque extrahit, quod in interioribus rerum exiſtit, &

comedit ſulphureitatem ipſarum, ſubtilians, & rareſcens ad volitum. Et ideò ipſa diſtillamus, vt ſuas ſordes ſuauiter extrahamus. Suauiter autem, & cum inhumatione id facimus, ne ignis exceſſus, ſubtilitates comburat quæſitas, vnde in omni diſtillatione hoc ſignum attende, vt vniuerſaliter candor inſit, & quæcunque emanant incommixta, ſeorſim repone, quoniam corruptum eſt opus, ſi aliter feceris. Tantum ergò diſtillamus, quouſque nullas dimittat fæces, niſi fortè albas, & hoc iteramus ſepties, vt ſua ſimpla puritate, ſeptem planetarum ordines tranſcẽdant. Nam puriſſima, & mundiſſima conuenit ea eſſe, quæ ſua puritate, alia mundare debeant, & perficere. Et ſecundùm diſtil-

lationis quãtitatem erunt clara, ac ſecundùm claritatis pluralitatem mundent, & tingent alia. Vnde ſepties debet diſtillari, quòd ampliùs eſt, malum eſt. Quia quemadmodum diminutio obeſt, ita augmentum corrumpit.

In quarta diſtillatione ſequitur lauamentum, vt omne ſuum Elementum rectificetur ad partem, vnde aquam, & aerem per ſe ſepties diſtillamus. Cùm humore autem omnia diſtillabis, quoniam combuſtione ſiccitas, hoc opus corrumpit. Et præcipiunt Philoſophi omnem diſtillationem cum inhumatione ſeptem dierum ſemper eſſe faciendam, volentes inter quamlibet diſtillationem fieri inhumationem ſe-

ptem dierum. Daſtinus in ſpecoli, pag. 96.

Roſar. Arnold. Oportet te pro poſſe tuo ſeparationem elementorum exercere. Aquam, & aerem abluere diſtillatione, & terram comburere calcinatione, quouſque non remaneat in corpore aliquid, de anima, niſi quod non ſentiatur in operatione, cuius ſignum erit, cùm nihil à corpore euaporabitur, ſi de eo parùm laminæ ignitæ fuerit ſuperpoſitum. Roſar. Arnoldi, pag. 418.

Maſſa Solis & Lunæ. Sicut infans in nouem menſibus omnes flatus aereos exhaurit, & menſtruum conuerſum eſt in lacteam formam, ita in nouem menſibus conficitur primum opus, ſcilicet albedo ſecunda, quia totum coagulatur, opus tamen ſo-

luitur circa ſex menſes ſecundum authoris experientiam ſed ſecundum Balgum inturba in 180. diebus. Maſſa So-lis & Lunæ, pag. 275.

Non dimittatur aqua ſtare, quando operationi apta ſit, quia coagulum eius capit in fundum, coagulatum per frigidum aeris, & ſiccum congelans : quòd cuidam ſociorum meorum contigit qui per annum ſic inuenit : ſed non fuit diſtillata. Maſſa Solis & Lunæ, pag. 274.

Nulla ſolutio fieri debet niſi in ſanguine proprio, vel appropriato, id eſt aqua Mercurij, quæ dicitur cauda draconis, & illa aqua debet fieri per alembicum ſine omni alia re addita. Roſar. Philoſoph. pag. 223. *Roſar. Philoſ.*

Raimũ-dus. Lullius. Totus curſus operis durat per tempus duorum annorum, vnde lapis eſt vnius anni, & Elixir alterius, omni nouo artifici, qui nunquam fecit, ſed omni bono experto, qui eſt ſubtilis, habetur vnus annus, & tres menſes. *Quia ſecundùm quod corrumpitur, ſimiliter generatur.* Lullij Theorica, pag. 76.

Ventura, 129. Accomoda benè ignem in furno, & fac quod tota materia ſoluatur in aquam, deinde rege lento igne, donec maior pars ſit verſa in puluerem nigrum. Quia quando lapis noſter eſt in vaſe noſtro, & materia noſtra ſentit ſolem noſtrum, ſtatim ſoluetur in aquam. Ventura, pag. 129.

Roſar. Putrefactio fit igne lentiſſimo, ita quod nihil aſcendat, quia ſi aliquid aſcenderet, fie-

ret ſeparatio partium, quæ fieri non debet, donec maſculus, & fæmina ſint perfecte coniuncti. Roſar. Philoſ. p. 261.

Putrefactionem impediunt (vt dicit Ariſtoteles,) frigiditas aeris circumueniens; ſoliditas terræ conſtringens, caliditas ignis diſſoluens, impetuoſitas aquæ, motus non quieſcens. Et quantitas multitudinis excedens. *Daſtin.*

Neceſſario autem putrefactionem accelerant, & inducunt aeris caliditas, rerum ſubtilitas, ignis lenitas, quietis ſtabilitas, mixtorum æqualitas, patientiæ grauitas, & temporis maturitas. Ita tamen, quod aer temperetur, denſum ſubtilietur, ignis refrænetur, quies ſeruetur, proportio adequætur, patientia roboretur, & tempus

præſtoletur, quouſque natura naturaliter procedens ſuum compleuerit opus ſummum. Daſtini ſpec. pag. 184.

Scala. Aqua noſtra diuidenda eſt in duas partes, quarum vna parte, corpus congelatur, ſcilicet cum ſeptem imbibitionibus, & congelationibus, altera verò parte putrefacit, & liqueſcit, vt aqua ignea ſupradicta euomatur. Scala Philoſoph, pag. 151.

Si ad ſtatum rubeum finalem ante terminum albedinis debitum in adminiſtrãdo opus diducitur, corruptione, erraſti, quod abſit, tunc pro remedio auſer rubedinem cum aqua alba recenti, imbibendo & inhumando. Idem.

Lullius. Tres ſunt humiditates. Prima eſt Aqua, ſecunda eſt aer, medium inter aquã, & oleum,

tertia eſt oleum ipſum. Aqua diſtillatur ad perfectæ albedinis ſignum , quod eſt ſplendor tranſparens,& fulgens chriſtallini ſerenitas. Et qui ad hoc ſignum peruenit , Mercurium habet Philoſophorum omnia corpora diſſoluentem , præcipuè Solis & Lunæ, ob naturæ vicinitatẽ. Lullij Codic. p. 119.

Lullius. In noſtro magiſterio toto, neceſſarij ſunt tres ſpiritus, principales, qui ſine conſummatione ſuæ reſolutionis non poſſunt manifeſtari , & nominantur alio modo tria Argenta viua, & pro argento viuo intellige aquam , in qua deportatur tinctura. Raimundi Theorica, pag. 122. 24.

Ripleus. Si me audietis , ego reuera docebo, quis ſit ille Mercurius tibi maximè vtilis.

Scias ergò Mercurios eſſe tres, qui ſunt claues ſcientiæ, quos Raimundus ſua menſtrua vocat, ſine quibus nihil fit rectè, ſed duo iſtorum ſunt ſuperficiales, tertius eſſentialis, Solis, & Lunæ, corpora perfecta cum primò calcinamus naturaliter, ſed nullum corpus immundum ingreditur excepto vno, quòd vulganter à Philoſophis Leo viridis appellatur, quod eſt medium coniungendi tincturas. Cum ſecundo, quod eſt humiditas vegetabilis, ambo principalia, materialia, & formalia ſolui debent alioqui parui eſſent momenti. Cum tertiò, quod eſt humiditas maxime permanens incombuſtibilis, & vnctuoſa Hermetis arbor in cineres comburitur. Ripleus, pag. 25.

Tres ſunt ſolutiones filij Sapientiæ. Prima eſt crudi corporis: Secunda eſt terræ Philoſophicæ: Tertiam in augmentatione ponimus. Virgo eſt Mercurius, quia nunquam in ventre terræ aliquod corpus propagauit, & tamen nobis lapidem generat ſoluendo cælum, hoc eſt aurum aperit, educitque animam. Incertus de Chemia, pag. 6. *Incert.*

Metalla reducuntur ad primam materiam, quando rediguntur ad illam primam ſimplicitatem, quam habuerunt elementa eorum in prima compoſitione, in qua certè fuere ſpiritus & vapores per naturam perfectibiles, ad compoſiti formam. Ventura, pag. 12. *Ventura.*

Per argentum viuum, intelligitur humiditas illius mixtio- *Ludus puerorũ.*

nis, quæ eſt humiditas radicalis lapidis noſtri. Ludus puerorum, pag. 174.

Vogel. Præparatio ſpiritus huius eſt ipſius ſubtiliatio, quæ per multas diſtillationes perficitur, donec ſplendorem, & chriſtallinam conſecutus ſit ſerenitatem. Vogel. pag. 148.

Ariſt. Aquam rectificatam ſerua ad partem, quoniam ipſa eſt Mercurius Philoſophorum, aqua vitæ abluens latonem. Ariſtoteles, pag. 366.

Lullij Compendiũ. Totus labor, & fatigatio eſt in hoc, ſcilicet elementorum, & ſulphuris ſeparatione. Aer à metallis diuidi non poteſt, niſi vigeſima, vel vigeſima ſecunda diſtillatione, vel trigeſima: & ignis à terra diuidi poteſt vndecima diſtillatione, & quot ſunt diſtillationes, tot

ſunt putrefactiones, & reiterationes aquæ, & aeris ſimul, ſcilicet aquæ noſtræ menſtrualis, & in qualibet putrefactione octo indiget diebus, aut ſex continuis, ita quod per annum durat diuiſio elementorum; ſed nos compleuimus in ſeptem menſibus. Lullij compendium, pag. 281.

Alchimiſtæ dixerunt, quod lapis componitur ex duabus aquis, ex vna ſcilicet, quæ lapidem facit volatilem, & altera, quæ ipſum fixat, & indurat. Idem.

Omni vice poſt calcinationem terræ ſuperfunde aquam temperate, videlicet nō multum, nec parum, quia ſi multum, fit pelagus pertur- *Auicẽna.*

bationis: ſi parum, comburetur in fauillam. Sed ſuauiter, & non feſtinanter, de octo in octo diebus, terram irrigando, decoquendo, & calcinando, donec biberit aquam ſuam. Idcircò cùm terra non fuerit alba, tere eam, cum aqua ſua, & iterato, calcina, quia Aroc, & ignis terram abluunt, & obſcuritatem eius ab ea abripiunt. Nam præparatio eius eſt cùm aqua ſemper, & qualis aptitudo aquæ, talis & erit limpitudo terræ, & quanto magis erit terra alba, &c. Auicenna, pag. 420.

Scala. Qui ignorat ex vno plura extrahere, ignorat quoque ex pluribus, vnum componere. Noſtra ſeparatio eſt vaporis aquoſi, ſiue liquoroſi, ſiue phlegmatis in balneis ſeparatio, raritatis leuigatio, principiorum

productio. Scala, pag. 134.

Corpus, ſeu calcem multo- *Geber.* ties imbibe, vt poſſit deinde ſublimari, & magis adhuc purgari, quàm antea, quia calx ſurſum, omninò non, aut difficulter aſcendit niſi ſpiritu adiuta. Geber. libr. ſummæ perfectionis, pag. 573.

Vaſe in furno aptè poſito, *Veturn.* continuetur ignis ſubtus, tunc vapor materiæ aſcẽdet in alembicum ſurſum, ſubtiliſſimè, & conuertetur ibidem in aquam ſerenam, limpidam, & claram, habentem lachrymæ formam, & naturam omnium ſpecierum, à quibus generatur, & deſcendit rurſum per roſtrum cornicis, id eſt collum vaſis alembici. Et hæc aqua quia ſubtilis eſt, ingreditur corpus, & extrahit primò, animam de-

inde reliquum totum diſſoluit, & in aquam conuertit. Præterea ſciendum, quòd omnia quæ ſublimantur, duobus modis ſublimantur, quædam per ſe, & quædam cum aliis, Mercurius autem, cum ſit ſpiritus, per ſe ſublimatur, terra autem noſtra, cum ſit calx corporis, non ſublimatur niſi incorporata optimè cum Mercurio. Contere ergo, & imbibe, donec fiat vnum corpus, quia corpus non aſcendit, niſi incorporetur cum Mercurio. Ventura, pag. 141.

Aurum, & Argentum diſſolue in aqua ſui generis, ſi illam noueris. Vogelius, pag. 78.

Vogel. Maſſa Solis & Lunæ.

Et hæc eſt vltima præparatio ſcilicet ſpirituum, cum corpore ſuo, cum contritione, & aſſatione multipliciter iteratis donec videas illa, quæ quæris in ea,

Maſſ. Solis & Lunæ, p. 240.

Doctrinæ filij ſcitote quod totum opus, & regimen non fit niſi aqua, cui commiſcete Magneſiæ corpus, & vaſi ſuo imponite, & os diligenter claudite, ac leui coquite igne, quouſque liquefiat, calore enim aquæ facile totum aqua fiet. Afflictes in Turba, pag. 32. *Afflictes.*

COROLLARIVM.

EX maſſa quadam minerali, coagulata, lucida, rubea, ponderoſa, metallo perfecto, in proxima potentia, ſulphur viuum ſpermaticum, & Mercurium viuum immaturum, multiplicabilem in ſe continente. Elicitur igne lentiſſimo balnei aqua quædam inſipida, phlegmatica, quæ

ſi debita proportione terræ ite-
rum reaffundatur, debitoque
tempore digeratur, & abſtra-
hatur, indies paulatim (magis
tamen, magiſque) corpus ſol-
uendo reliqua ſimiliter ſolui
elementa, & aerem in ſe inclu-
dendo, per alembicum diſtil-
lando euehit, aqua & aer viciſ-
ſim aliquoties reaffundi, dige-
ri, & abſtrahi debeant, donec
corpus omninò ſoluatur, repe-
titis diſtillationibus, & inhu-
mationibus. Deinde poſt quar-
tam diſtillationem ſeparandus
eſt aer ab aqua, & per ſe ſepties
rectificandus, cùm quo ignem
poſtea à terra nigra abſtrahe,
denique ignem ab aere ſepara.
Aereque tandem toties terram
ſiccam à ſua humiditate priua-
tam imbibendo impregna, do-
nec tenebris lux oriatur, &

oculis noſtris appareat infans noſter, à magis multis lucubrationibus exſpectatus, qui tandem diademate coronatur Rex Regum, cuius ortum ſub Ænigmate Solis orientis in Luna creſcente adorant Philoſophi. Ipſo autem puncto coagulationis, quæ infrigidatione perficitur opus Hyemis, & occultæ præparationis, vnico ore finiri aſſerunt omnes. Et tum incipit opus ſecundum, & verè Philoſophicum, vti his explicuit verbis Angelus noſter Nortunus Philoſophus eximius. Opus inquit Philoſophicum, ſuum non aſſumit principium, priuſquam omne ſit mundum, intus, & externum. Et ſecundùm Attamanum. Opus ſecundum non fit niſi à mundato, & abluto corpore. *Turba, p. 60.*

Hancque præparationem, ſiue opus primum laborem appellat ſordidum, & litterato indignũ iudicat, ideò non immeritò opus dicitur mulierum. Sed dulcia non meruit qui non guſtauit amara, & qui hanc abſconditam, laborioſamque pręparationem vel ignorant, vel negligent, nec artis fructuum, neque ipſius finem attingent optatum.

Praxis vero formam, qui ex his perſpicuè non intellexerit, vlteriùs opem petat à Raimundo Lullio, Ripleo, Roſario, vnde copioſe expiſcari liceat, præſertim dum ex illorum ſcriptis, in hoc capitulo, Semita Semitæ ſuccinctè, vbi illi ſparſim, & occultè tradiderunt, elucidatur.

Pondus in Præparatione.

CAPVT III.

SI ipſius ponderis *Daſtin.*
quantitatem neſci-
ueris ſcientiæ om-
ninò doctrina care-
bis. Ne obliuiſcaris ergo; Quic-
quid debet ſoluere, debet in
quantitate ſoluendũ excedere.
Prima autem pars aquæ ſe-
cundum Philoſophos debet
terram ſoluere, ad ſeque con-
uertere. Vnde dicunt aquam
eſſe diuidendam, vt cum prima
parte ſoluatur 40. diebus pu-
trefiat, & comburatur, quouſ-
que in lapidem conuertatur,
ergo oportet ipſam aquam ex-
cedere terrã. Daſt. ſpec. p. 208.

Cùm ſoluis, ſpiritus excedere corpus debebit & cùm figis, corpus excedere ſpiritum debet, nam ideò eſt ſpiritus, vt ſoluat corpus, & ideò eſt corpus, vt figatur ſpiritus: Tres ergo tertias de humido, & vnum de ſicco debes imponere: in principio enim operis tui adiuua opus in ſolutione per Lunam, & in coagulatione per Solem. Idem, pag. 96. 98,

Maſſa Solis & Lunæ. Aliud eſt pondus ſingulare, ſeu plurale, & eſt duplex, primum eſt primi operis, & illud eſt in compoſitione æris, & eſt diuerſum ſecundùm diuerſos. Iam aliud pondus eſt ſpirituale ſecundi operis, & illud eſt diuerſum ſecundum diuerſos. Maſſa Solis & Lunæ, pag. 177.

Daſtin. p. 212. Dico quod aqua in tres tertias eſt primò dicenda, quarum

prima, eſt ad terram impregnandam, terminandam, atque dealbandam, duæ autem aliæ tertiæ reſeruantur ad rubificandam terram albam incerandam, & vltimò dealbandam. Nulla tamen tertia, vt dicit Democritus ſuper magneſiam, ingreditur tota ſimul, ſed quælibet tertiarum, in aliam diuiditur tertiam, vt ſic nouem tertię redeuntes, ad vnam terram numerum decenarium compleant perfectum. Verum tres primæ tertiæ ſunt tres primæ ſalſaturæ, ad primam dealbationem peragendam, ſex verò reſiduæ tertiæ ſunt ſex partes aquæ diuinæ ad ſecundam dealbationem conſumendam. Nulla tamen iſtarum tertiarum ſimul, & ſemel totum ingreditur, ſed vnaquæque pars

ipſarum, vna poſt aliam ſingu-lariter imponitur, ſuo in tempore, ſuo in opere, & ſuo in ordine. Daſtin. ſpec. pag. 177.

Paruus error in principiis, magnum cauſat errorem in principiatis; Ideò vt non erres in primo opere, & ſecundo, æqualia imponere ſemper præcepimus, ſic enim in ambobus vigebit æqualitas, vt terra deſinet, quantum aqua humectet, quantum terra deſinet. Idem, pag. 222.

Ripleus. Quod ad proportionem attinet, oportet te attendere, nam in hac multi decepti ſunt, itaque ne opus tuum corrumpas, ſint tua corpora, ſubtiliter limata cum Mercurio, tum æquali proportione ſubtiliata: vnum Solis, duo Lunæ, donec hæc omnia in pultem redigantur, tunc

tunc fac tuum Mercurium, cuius quatuor partes Soli, duas Lunæ iungas, vt deceat, atque hoc modo opus incipias oportet in figura trinitatis. Tres partes corporis, & ſpiritus totidem, & pro vnitate partis ſpiritualis vna pars ampliùs ſpiritus, quam ſubſtantiæ corporalis. Iuxta Raimundi repertorium hæc eſt vera proportio; Hoc ipſum meus Doctor mihi oſtendit, ſed tres de ſpiritu Bacho ſumpſit pro vna parte corporis, pro quo vigilaui multas noctes, antequam illud percepi, vtrumque verum eſt, ſume tibi, quod libuerit. Si etiam aqua tua æqualis fuerit in proportione, cum terra, calore menſurato, emerget nouum germen ſimul album, & Ru-

beum. Ripleus, pag 30.

Turba. Accipe gummæ candidiſſimæ partem vnam, & vrinæ vituli albi partem aliam, & de felle piſcis partem, & de corpore gummi, ſine quo emendari non poteſt, partem vnam, & decoquito per 40 dies, poſtea in calido Sole deſiccato, donec congeletur. Mundus, p. 88.

Accipe filium tuum chariſſimum, & ſorori ſuæ albæ æqualiter coniunge, propina illis poculum amoris, quia beneuolentiæ conſenſus res rebus adiungit. Superfunde illis mulſum, donec inebrientur, & in partes minimas diuidantur. Verumtamen memoriter teneas quod omnia munda mundis conueniant, alioqui ſibi filios generant diſſimiles. Ariſtoteles in tractulo, pag. 362.

Reſpice præparationem primam eius, & cogita hanc, quæ eſt ſpirituum extractio omnium de corpore, & ipſorum mundificatio in aqua ſua. Maſſa Solis & Lunæ, pag. 240. *Maſſa Solis & Lunæ*

Tres tertias de humido, & vnam de ſicco debes imponere, in principio enim operis tui adiuua opus in ſolutione per Lunam, & congelationem per ſolem. Daſtini ſpeculũ, pag. 98.

COROLLARIVM.

BErnardus Treriſanus Comes Deo votum præſtitit ſe nunquam nudis verbis, aut vulgato ſermone pondus, materiam, aut calores expoſiturum, at ſolum parabolis veris, abſque diminutione aut ſuper-

fluitate ad imitationem Sapientum, vt in hoc capitulo inter reliquos, à Ripleo noſtrò Anglo obſcura ſatis traduntur. Sed verò cautulus artifex ſecũ ruminare, vel perpendere debet quod quæcunque nominantur in ponderis compoſitione, ſemper tantummodo, de duobus intelligi debere, ſcilicet de aqua, & terra: quæ aliquando ſub ſpiritu, & corpore, aliquando ſub Mercurio, Sole, & Luna, aliquando ſub ære, & veneno, imò tot infinitis aliis nominibus velantur, quot & ipſa materia prima. Sed vt in rectam ſemitam quærentes dirigantur, & Riplei nebulæ Solis diſpergantur radiis, proportiones quas diſpoſuit, ſuis hiſce attendamus verbis. Sint inquit, corpora limata, cum

Mercurij æquali proportione, vnde intelligendum quod terræ & aquæ æqua ſit proportio, deinde vlteriùs progreditur, & vnum præcipit Solis cum duobus Lunæ coniungi: Quibus ſubintelliguntur aquæ partes duæ ad vnam terræ partem.

Vlteriùs etiam progreditur, & Mercurij quatuor partes Soli, duas Lunæ coniungit, vnde obſeruandum quod quatuor, & duo faciunt ſex partes, Mercurij, aquæ, vel ignis, quæ commiſcendæ ſunt cum vna parte Solis, & altera Lunæ: quæ dum duas conſtituunt partes terræ, ad prædictas ſcilicet aquæ partes ſex, conſimilis erit proportio, vt vna pars terræ, ad tres partes aquæ. Vt appa-

ret ex ſequentibus ſuis verbis; ſcilicet hoc modo opus tuum incipias in figura trinitatis: & hac claui reliqua ſua in hoc capitulo reſerantur ponderis ægnigmata. Vnde etiam aliorum Philoſophorum reſerantur parabolæ, dum liber librum aperit, & vix veritas ſine velo ab illis depingitur. Similia namque ſemper tradunt, veritatem tacent, vt eſſe, & dici mereantur eſſe Philoſophi.

Cùm vero numero, pōdere, & menſura omnia corpora elementata Animalium, Vegetabilium, ac Mineralium, naturaliter ſint vnita, ligata, concatenata, & compoſita, horumque harmonia, omnia principia principiata perfectionem attingunt à Deo ordinatam, ac per naturam, ipſius miniſtram

completam; non immeritò hæc trinitas, ſcilicet numeri, ponderis, & menſuræ, Aurea dicatur Catena; qua vt in omnibus animalibus, vnicuique membro ſpecifica ſua conceditur forma, ita hac Catena, vnumquodque membrum connectitur, vnitur, ſuumque præſtat officium. Similiter & in vegetabilibus (cum vno eodemque modo operatur natura) in vnoquaque vegetabili præſumere licet, proprium ſuum in compoſitione pondus particulariter obſeruari, numerum etiam præfixum florum, & foliorum, nec-non menſuram debitam longitudinis, latitudinis & profunditatis. Quemadmodum mineralia, & metalla etiam debita proportione ponderis elementorum purorum, vel impu-

rorum temporis menſura debi-
ta, numeriſque certis perficiun-
tur. Quibus vinculis ritè diſpo-
ſitis omnia florent, inordinatis
vero, & confuſis fit Chaos, im-
perfectio, & compoſiti diſſolu-
tio. In illorum enim concate-
natione, & connexione, recon-
ditur mirabilis poteſtas artis &
naturæ, nec natura ipſa ſine his
conſiſtere, neque ars aliquid
perficere poterit. Non iniuria
igitur mirè occultauerunt Phi-
lophi, elementorum propor-
tionem, & illorum in illorum
opere mixturam, quaſi his no-
tis omnia detexiſſent. Quan-
tum verò ad noſtrum attinet
inſtitutum, pondus ſcilicet
operis Philoſophici, principali-
ter obſeruantur hæc tantum.
Scilicet, Æqualia, duo ad
vnum, tria ad vnum, nouem ad

vnum, quæ quando, & quomodo diſtinguenda, Daſtinus noſtras, Philoſophus egregius, his luculenter reſerauit, ſcilicet. Cum ſoluis, ſpiritus excedere corpus debebit, & cum figis, corpus excedere ſpiritum. Qui ergo tempus debitum putrefactionis, ad ſolutionem, tempus imbibitionis, deſiccationis, fermentationis, & incerationis nouerit, facili negotio, leuique certamine, ex prædictis annumeratis proportionibus eliget, quæ vnicuique operis tempori conuenerit. Et qui pondera ſciuerit, vt inquit Petrus Bonus totum nouerit magiſterium, & qui ignorat pondera, in noſtris libris non laborat.

Ignis Philoſophicus Qualis?

CAPVT IV.

Lullius. RECIPE aquam proportionatam in qualitate ſecũdum naturam corporis, quod diſſoluere volueris, tali modo, quod ignis contra naturam non ſuperet calorem naturalem, corrumpitur enim omne complexionatum, niſi ignis naturæ ſibi dominetur. Tres ſunt humiditates, prima eſt aqua, caput reſolubilium, ſecunda eſt aer, & eſt medium inter aquam, & oleum, tertia eſt oleum ipſum, omnium elementorum ceratiuum, & noſtrum finale ſecretum. Lullij practica, fol. 175.

Ignis noſter mineralis eſt, & non vaporat, niſi nimium excitetur, cuius proportio ſciatur, vt tantummodo excitet materiam, & breui tempore ignis ille abſque appoſitione manuum totum opus complebit. Pontanus, pag. 40. *Pontan.*

Ignis quem tibi oſtendimus eſt aqua, & ignis noſter eſt ignis, & non ignis. Senior. pag. 29. *Senior.*

Argentum viuum eſt ignis, corpora comburens mortificans, & confringens, magis, quam ignis. Dardarius.

Dico cum Lullio hanc aquam ſeu argentũ viuum, dici ignem à Philoſophis, nõ quod intrinſecus, de natura ſua calidior ſit oleo, aut humore radicali iam dicto, ſed quod igne elementari potentior ſit in actionibus ſuis ſine vi aurum diſſoluendo, *Vogel.*

quod ignis facere non poteſt. Vogelius, pag. 145.

Lullius. Conſideret attentè artifex, quæ ſint vires ignis naturalis, innaturalis, & contra naturam, & quis cuiuſlibet fuerit amicus, vel inimicus. Lullij Codi. p. 37.

Vētura. Tantum oportet eſſe calorem, quo aquam emittas ſudãdo, & nullo modo induretur, ſeu congeletur, quia leui decoctione contra naturam aliorum gummi ſudat, & coagulatur. Ventura, p. 113.

Ripleus. Quatuor diuerſos habent Philoſophi ignes, naturalem, innaturalem, contra naturam, & artificialem, quorum operationes diuerſas artifex perpendere debeat. Ripleus, pag. 38.

Roſin. Ignibus ſibiipſis obuiantibus alter alterum comedit. Roſin, pag. 265.

Spiritus eſt aqua ſecunda, de qua omnia prædicta nutriuntur, omne germen vegetatur, omne lumen accenditur, ergo & omnes fructus facit. Aqua prima Sol Philoſophicè calcinatur, vt corpus aperiatur, & fiat ſpongioſum, vt aqua ſecunda meliùs poſſit ingredi, ad operandum ſuum opus, quæ aqua ſecunda eſt ignis contra naturam, cuius virtute fit huius magiſterij complementum. Scala, pag. 124. *Scala. p. 124.*

Corpora perfecta cum primo, naturaliter calcinamus, ſed nullum corpus immundum ingreditur noſtrum opus excepto vno quod à Philoſophis appellatur leo viridis, quod eſt medium coniungendi tincturas. Ripleus, pag. 26. *Ripleus.*

Eſt quædam anima exiſtens

inter cælum, & terram, oriens à terra, vt aer cum aqua pura, cauſa vitæ omnium rerum viuentium, decurrens perpetuò ſuper noſtram quadruplicem naturam, omni ſua virtute producens illam, ad meliorem ſtatum, quæ anima aerea eſt ſecretus ignis noſtræ Philoſophiæ, vocata alias noſtrum oleum, & noſtra aqua myſticè. Idem, pag. eadem.

Albert. Mercurius noſter fit ex corporibus perfectis, non imperfectis, hoc eſt cum aqua ſecunda poſtquam per primam aquam fuerint debitè calcinata. Albertus, pag. 19.

Vogel. Vocatur humor hic ignis, quia in eo ſicut dictum eſt, calor, ſeu ignis naturæ abſconditus ſit, non ſecus atque animantium calor in humido primigenio.

Aqua cum ſit heterogenea terræ ſuæ calorem vel minimum ſentiens, euaporabit ea derelicta, & deſerta.

Anima nihil aliud eſt quàm oleum, oleum quàm aqua. Vogelius, pag. 134.

Si quis eligere norit materiam eiuſmodi, qua natura delectatur, eamque ritè præparatam ſuo vaſi, & furno concludere; Ego inquit natura & ipſe perficiemus abſque mora, modo requiſitum ignem adminiſtrarit naturalem contra naturam, non naturalem & abſque ardore. Flamellus, pag. 123. *Flamel.*

Ideo dicimus innaturalem ipſum, vel non naturalem eſſe, quia de ſe non naturatur nec tollit aliquid naturæ naturatæ, imo potiùs eam adiuuat, mediante exercitatione modera- *Lullius.*

ta, ſecundum quod natura re-
quirit in ſuis reformationibus.
Lullij Codicillus, pag. 24.

Artephi. Ignis noſter eſt mineralis, æqualis eſt, continuus eſt, non vaporat niſi nimium excitetur, de ſulphure participat, aliunde ſumitur, quàm de materia, omnia diruit, ſoluit, congelat, & calcinat, & eſt artificialis ad inueniendum & compendium ſine ſumptu, etiam ſaltem paruo, eſt etiam humidus, vaporoſus, digerens, alterans, penetrans, ſubtilis, aereus, non violentus, incomburens, circumdans, continens, vnicus, & eſt fons vitæ, vel aquæ viuæ quæ circuit, & continet locum ablutionis Regis, & Reginæ, in toto opere ignis iſte humidus tibi ſufficiet, in

principio, medio, & fine, quia in ipſo tota ars conſiſtit, & eſt ignis naturalis, contra naturam, innaturalis & ſine aduſtione, & pro corollario eſt ignis calidus, ſiccus, humidus, frigidus, cogitate ſuper hæc, & facite rectè, abque natura extranea. Tertius eſt ille ignis naturalis aquæ noſtræ, quæ vocatur etiam contra naturam, quia eſt aqua, & nihilominus ex auro facit merum ſpiritum, quod ignis communis facere non poteſt, hic mineralis, eſt æqualis, & de ſulphure participat, omnia, diruit, congelat, ſoluit, ac calcinat, hic eſt penetrans, ſubtilis incomburens, & eſt fons aquę viuæ, in quo ſe lauant Rex, & Regina,

quo indigemus in toto opere, in principio, medio & fine aliis verò duobus non. Sed tantum aliquando. Coniunge ergo in legendis libris Philoſophorum hos tres ignes, & procul dubio intellectus eorum de ignibus non te latebit. Artephius, p. 31.

Daſtin. Pondera ignem, menſura aerem, mortifica aquam, reſuſcita terram grauem. Daſtini ſpeculum, pag. 202.

Lullius. Per intentam conſiderationem rerum naturalium, non naturalium, & contra naturam debes habere notitiam materialem, & eſſentialem temperamenti per omnes ſuas partes eſſentiales, & etiam accidentales, vt ſcias te regere in dicto magiſterio noſtro dictis principiis ſic à te comprehenſis. Lullij Theorica, fol. 16.

Quatuor ſunt ignes principales obſeruandi, ad reſpectum ſubſtantiæ proprietatem quatuor elementorum. Idem, pag. 174.

Licet triplicem ignem, ſcilicet naturalem, connaturalem, & contra naturam, alioſque diuerſos modos noſtri ignis in libris noſtris pertractauimus, vnum tamen ignem ex pluribus rebus compoſitis volumus ſignificare, & eſt maximum ſecretum in huius cognitionem peruenire, cum non ſit humanum, ſed angelicum hoc cæleſte donum reuelare. Lullij teſtament. pag. 78.

Fili noſtrum argentum viuum, vel pars illius eſt aqua diſtillata, à terra ſua, & terra ſimiliter, eſt noſtrum argentum viuum, animatum, & anima eſt

calor naturalis, qui ſtat colligatus in prima eſſentia elementorum argenti viui. Idem.

In ignis ſtinctura alij diſſentiebant ab aliis, quamuis ad eundem ſcopum tenderent omnes, vt nempe fiat ad hunc modum, ne fugiens priùs auolet, quàm ipſum perſequens quocunpue modo pareretur ignis. Bernardus Comes, pag. 40.

Scala. Ignis quem tibi oſtendimus eſt aqua & ignis noſter, eſt ignis, & non ignis. Scala, pag. 148.

Loquens de ignibus Raimundus in compendio animæ dicit. Notandum quod hic iacent contraræ operationes, quia ſicut ignis contra naturam diſſoluit ſpiritum corporis fixi in aquam nubis, & corpus

ſpiritus volatilis conſtringit in terram congelatam; ita contrario ignis naturæ congelat ſpiritum diſſolutum corporis fixi in terram glorioſam, & corpus ſpiritus volatilis fixũ per ignem contra naturam reſoluit, non in aquam nubis, ſed aquam Philoſophorum. Scala pag. 126.

Aqua ex qua ſponſi balneum fieri debet ex duabus pugilibus intellige ex duabus contrariis materiis prudenter magna cura conficiatur, vt aduerſarius vnus alterum propellat. Baſil. Valentin. pag. 32. *Baſil. Valent.*

Quaſcunque actiones nominant, intellige ſemper hæc fieri actione caloris ignis certi, qui non facit ſublimare, quia ita lenis eſt, nec debet aliquem fumum naturaliter eleuare propter ſui debilitatem, vnde ſi *Roſar.*

talis eſt, quaſi eleuet, nec eleuet, bonum eſt. Roſinus ad Sararatant. pag. 286.

COROLLARIVM.

SI quis rectè Philoſophorum dicta in hoc capitulo trutinare vellet, Sole clariùs elucеſcet modus illorum æquiuocationum, vt enim alibi opus ſecundum nomine operis primi depinxerunt: ſic in hoc capite aquam ſecundã, aquam nominant primam, & aquam tertiam, ſecundam, quemadmodum apparet in Scala, p. 123. Vbi dicitur quod Aqua prima Sol calcinatur, vt aqua ſecunda meliùs poſſit ingredi, & iterum Aqua ſecunda eſt ignis contra naturam. Similia etiam pro-

fert. Ripleus in ſua præfatiun-
cula. Vnuſquiſque verò artifex
nouerit aquam primam, eſſe
phlegma tanum, vel ignem
innaturalem, quia de ſe non
naturatur, nec tollit aliquid à
natura naturata, ipſumque in-
idoneum eſſe ad corpus ali-
quod perfectum calcinandum
vel preparandum, ſed hoc opus
ad ignem naturalem pertinet,
ſcilicet vt in illa aqua ſecunda,
ſiue igne naturali calcinetur, &
præparetur corpus perfectum,
vt poſtea in aqua tertia ſiue
igne contra naturam ſoluatur.
Sed quemadmodum opus ſe-
cundum appellant opus pri-
mum illorum, quia nihil intrat
in illud opus, quod non fuerit
purificatum, mundatum, &
purgatum in primo opere. Sic
etiam nolunt hic recitare aquã

primam, pro illorum aqua, dum phlegma tantummodo ſit, nec intrat opus Philoſophicum. Sed nominant ſecundum, primam, & tertiam ſecundam, quod ex induſtria faciunt vt ignaros decipiant & ſeducant. Eiuſdem farinæ fuit etiam Artephius, dum ignis naturalis nomen, cum nomine ignis contra naturam, promiſcuè confundere hiſce conatur verbis. Tertius inquit eſt ignis ille naturalis aquæ noſtræ quæ vocatur etiam contra naturam, quia eſt aqua, nihilominus ex auro facit merum ſpiritum, quod ignis communis facere non poteſt: his vero æquiuocationibus in errorem maximum vnuſquiſque inexpertus facillimè inducitur. Sed quemadmodum totius medicinæ theorica,

rica, trium rerum explicatione comprehenditur, ſcilicet naturalium, non naturalium, & contra naturam. Sic totum illud opus Hermeticum, & diuinum igne perficitur, naturali ſcilicet, non naturali, & contra naturam, qui à Philoſophis nomine velantur ignis, quamuis nobis appareant in formą aquæ claræ, puræ, chriſtallinæ, qui corpus Phiſicum cruciant, calcinant, exanimant, inanimant tandemque pluſquam perfectum reddunt, quod nec ignis communis violentia, nec aquarum corroſiuarum virulentia, nec ſpiritibus alicuius animalis, vegetabilis, vel alterius mineralis præſtari poterit. Et qui hæc menſtrua, hos ignes, has aquas, iſtos Mercurios, non nouerit ex vnico noſtro ſubiecto

eruère, ſeparare, rectificare, & componere, Clauem totius operis ignorat In his ergo inſudandum.

Lapidis Ortus.

CAPVT V.

Lullius. PARTVS terræ ſit per viam ſublimationis inuentæ, cum igitur terra conceperit, & biberit de aqua Mercurij, quantum ſufficit, cognoſcere poteris per eius volatilitatem, & ſpoliationem fæcum à ſubſtantia puriſſima, dum aſcendet ad modum puriſſimi pulueris, & albiſſimi, vel foliorum Lunæ, aut talci ſplendidi. Cum autem videris naturam

terræ puriſſimæ ſurſum eleuatam, & tanquam rem mortuam, aludel ſpondilibus adhærere, tum ſublimationem ſuper eam reitera, ſine fæcibus, inferiùs remanentibus, quoniam pars illa fixa cum fæcibus adhæreret, & tunc per aliquod ingenium ab illis ſeparare non poſſit aliquis. Lullij Cod. pag. 193.

Fili ſcias quod iſtud eſt caput generale ad omnem ſublimationem Mercuriorum. Tũc recipe terram prægnantem, & pone in vaſe ſublimatorio, lutato, & bene clauſo, in igne tertij gradus, per viginti quatuor horas, & ſublima purum ab impuro, & ſic habebis vegetabilem Mercurium, ſublimatum, clarum, reſplendentem, in ſale mirabili, quod nos appellamus *Lullius.*

propriè ſulphur vegetabile, Sal armoniacum, ſulphur noſtrum, ſulphur naturæ, & multa alia nomina ſibi imponimus. Lullij teſtam. pag. 4.

Semita Semitæ. Adueniente aqua, id eſt argento viuo in terra, creſcit, & augmentatur, quia terra dealbatur, & tunc imprægnatio vocatur, deinde fermentum coagulatur, id eſt coniungitur cum corpore imperfecto, præparato, vti dictum eſt, quouſque fiat vnum, colore & aſpectu, & tunc dicitur Ortus, quia tunc natus eſt lapis noſter, qui vocatur Rex à Philoſophis. Semita Semitæ, pag. 144.

Lullius. Fili, ſignum eſt quando biberit, & retinuerit quatuor partes plus ſui ponderis, quod ſuper laminam auri, vel argenti ignitam modicum ponas, totum

quaſi euolabit in fumum; quod ſi ita non fecerit, reitera, quouſque tale ſignum appareat. Lullij teſtament. pag. 16.

Ad hunc autem diem criſis, & partus, vel ortus lapidis, qui eſt terminus totius conſummationis operis, cognoſcendum; oportet diem præcognoſcere indicantem, cum ipſum ſit ſicut ſignum, & indicata, ſicut ſignata. Ibi etenim eſt operis perfectio, aut annihilatio, quoniam in ipſa die, imò hora oriuntur elementa ſimplicia, depurata ab omnibus inquinamentis, quæ egent ſtatim compoſitione antequam volent ab igne, & conuertantur in terram, id eſt fixione & non prius nec poſterius. Petrus Bonus, pag. 127. *Petrus Bonus.*

Geber. Et cum videris illud albiſſimum excellens niuem, albedine ſua, & quaſi mortuum, aludelis ſpondelibus adhærere, tunc reitera ſublimationem eius, ſine fæcibus. Geber in lib. ſummæ perfect. pag. 169.

Ventura. Cum hic Mercurius oritur, ſimul cum eo in ventre ſuo oritur Sol, & Luna. Ventura, pag. 170.

Vogel. Toties reiterandum eſt cælum ſuper terram, donec terra fiat cæleſtis, & ſpiritualis, & cælum fiat terreſtre & iungatur cum terra. Scala, pag. 121.

Argentum viuum terræ redde, ſimul decoque, & vt prius ſublima, idque reitera nonies, vel duodecies, ſemper augendo ignem in fine, donec terra frequenti ſublimatione, & ignis calcinantis vi euaſerit al-

ba, & ſpiritualior iam facta ſubtilior eius pars, cœperit nonnihil aſcendere à fundo vaſis, & eius lateribus adhærere. Hæc autem terræ mundatio, quæ ſublimatione peragitur, omninò neceſſaria eſt, antequam opus Phiſicum incipiat. Vogelius, pag. 228.

Argentum viuum exuberatum, id eſt terra corporis, cum menſtruo ſimul tranſiens per alembicum, & ſulphur naturæ, eſt ſpiritus metallorum ſublimatuſ, & conuerſus in terram foliatam, quæ eſt prima, & proxima materia metallorum. Clangor Buccinæ, pag. 480. *Clangor.*

Combure ergo ipſum igne ſicco, & pariat filium, & cuſtodi ipſum cautè, ne effugiat in fumum, & hoc eſt quod dicit Philoſophus in turba. Terram *Ariſtot.*

dealbate, & igne citò ſublimate, quouſque exeat ex ea ſpiritus, quem in ea inuenies, & dicitur Auis Hermetis; nam quod ſuperius aſcendit, eſt efficax munditia, quod verò ad ima labitur fæx & corruptio. Hic ergo eſt cinis extractus à cinere, & genitum Philoſophorum, terra alba foliata, in qua ſeminandum eſt aurum. Ariſtoteles, pag. 371.

Lullius. Collige cautè, quod in medio ſublimatum inueneris, ne fugiat in fumum, quoniam illud eſt approbatum quæſitum bonum, melius optimum, terra alba foliata, coagulans, vt coagulum agni, cinis cinerum, ſal naturæ, infans generatus, prima, & proxima materia metallorum, & primum ſubiectum in quo ſunt elementa

propria eiuſdem, naturæ ſcilicet naturatæ, humida, & temperata debent reduci atque figi, donec fluat cum ſuo fermento, ſicut cera ſine fumo, & omnem patiatur ignem. Operare ergo cum eo ad argentum, & incipias citò magiſterium, nec inueterefcat ſine commixtione, quoniam aſſumere eam non debes, niſi recenter poſt partum cum ſanguine ſuo. Lullij Codicillus, pag. 117.

Si parum de ſublimando, & mundum exierit adhuc paruus erit ignis. Augeatur ergo. Si vero multum, & immundum, tunc ſuperfluus eſt, ſubtrahatur ergo ignis Si autem multum & mundum, tunc proportio inuenta eſt. Daſtini ſpeculum, pag. 48. *Daſtin.*

Puluis aſcendens à fæcibus, ſuperius eſt cinis à cinere extractus, ſublimatus, honoratus, quod vero remanet inferius eſt cinis cinerum, cinis inferior, vituperatus, damnatus, fæx, & ſicut ſcoria. Fac ergo agnitionem inter clarum & limpidum eius, quoniam cum albiſſimum, vt nix, aſcenderit, completum erit, collige eum cautè, ne euolet in fumum, quoniam ipſum eſt, quæſitum bonum, terra alba foliata, congelans congelandum. Roſarius Arnoldi, p. 427.

Geber. Calx, ſeu corpus debet ſæpiùs imbibi, vt poſſit deinde ſublimari, & magis adhuc purgari, quàm antea, quia calx ſurſum omninò non aut difficulter ſcandit niſi ſpiritu adiuta. Geber libro Summæ perfectionis, pag. 172.

O natura quomodo vertis corpora in ſpiritum, quod non fieret ſi priùs ſpiritus non incorporetur cùm corporibus & corpora cum ſpiritu fierent volatilia, & poſtea permanentia. Recipit ergo compoſitum, mundationem per ignem noſtrum, humidum, diſſoluendo ſcilicet, & ſublimando quod purum, & album eſt, eiectis fæcibus, vt vomitus qui ſponte fit. Nam in tali diſſolutione & ſublimatione naturali, fit elementorum deligatio, mundificatio, & ſeparatio puri ab impuro, ita vt purum, & album aſcendat ſurſum, & impurum & terreum fixum remaneat in fundo vaſis, quod eſt dimittendum, & remouendum, quoniam nullius eſt valoris, recipiendo ſolum mediam ſubſtan- *Arta* [illegible]

tiam albam. Et in hoc completur Philoſophica noſtra ſublimatio, & naturalis non in Vulgari, Iniquo, Mercurio, qui nullas habet qualitates ſimiles illis, quibus ornatur Mercurius noſter, extractus à ſeruo rubeo. Arteph. fol. 21.

Non permanet pars prima niſi alligetur ſecundæ, in eadem hora. Idem.

Oportet quod finis reſtituatur ſuper ſuum principium, & principium ſuper finem. Idem.

Cum animam candidam artifex viderit ortam, ſuo corpori eodem momento coniungat. Cum generata fuerit aqua munda, & candida, oportet, quod ei terram coniungamus eadem hora.

Et ſecundum Platonem, igneitas contrariatur in hora coagulationis. *Plato.*

Et ſecundum Daſtinum per acceſſum frigoris benè poterit aqua in ſiccum verti. Idem. *Daſtin.*

Vna, & eadem res eſt in ſubiecto habens omnes iſtas proprietates, & operationes, dum enim in liquefactione permanet, ratione ſubtilitatis dicitur ſpiritus, ſine quo ſpiritu non poteſt fieri generatio animæ & corporis neque cõiunctio. Vnde in toto magiſterio dominatur ſpiritus in actu, vſque quo generetur, anima, & corpus: dum autem volare poteſt ab igne, dicitur anima, dum autem manet in igne, & perſeuerare poteſt, dicitur corpus. *Petrus Bonus.*

Si ergo tempore generationis anima ſteterit in igne, & præualuerint vires, per vim ſpiritus, tunc volat ab igne, & trahit ſecum corpus ad volatum, & permanet operans vacuus à propoſito, & exſpectat quod iam venit & iam receſſit, & nunquam de cætero eſt venturum, & videtur mirabile ei. Si autem preualuerint vires corporis, tunc, ſuper vires animæ per æqualitatem ſpiritus conuerſum de actu in habitum, tũc Corpus retinet animam omninò, nec vnquam habet vim fugiendi ab igne, & operans tunc habet propoſitum, quod habuerunt tunc antiqui, & tunc ſpiritus permanet cum eis ſemper, quandoque in actu, quandoque in habitu. Intuitus autem viſus eſt neceſſarius omni-

nõ præſertim, cum in fine decoctionis, & ſublimationis, vt albatis omnibus ſuperfluis, videat artifex candorem mirabilem, & terribilem, & ſtatim inueniat ſibi requiem poſt hanc conſummationem laboris, tũc enim infrigidando Lunam Sol occultatur in intimis eius, & oriens coniungitur Occidenti, & cælum terræ & ſpirituale corporali, vnde dicitur in Turba. Scitote quòd vos non tingetis purpureum colorem niſi frigido. Et Hermes, cuius natura fuerit calida ſi frigus eum inuenerit, non nocebit ei. Et Auicenna: Scias, qui euaporauerit totum, bene operatus eſt, infrigida ergo ipſum, tunc enim manifeſtatur occultum, & occultatur manifeſtum infrigidando. Et hæc infrigidatio fit

Hermes.

Auicenna.

cum requiem in qua eſt nulla operatio manuum, cum ſit finis operationis. Margarita pretioſa, pag. 204.

Lullius. Iſta terra ſic cum menſtruo mixta dicitur argentum viuum exuberatum, quod citò collige, & dum recens eſt, poſt ortum ſuum, ponas illud in aquam metallorum, in digeſtione in tripode athanoris. Lullij teſtament. pag. 21.

Dunſt. Hic eſt noſter Mercurius ſublimatus, & fixus factus, ex alba, alterata terra corporum, aſſurgens primum mirabiliter virtute, & auxilio aquæ, hic eſt ille Mercurius pro quo inepti, & idiotæ aſſumunt ſibi compoſitum, ex communi vitriolo, & ſale ſublimatum, in quo hallucinantur. Dunſt. pag. 18.

Clangor. Quantum poteris, ipſum cor-

pus ſublima, & cum Mercurio mundo coque, & cum aliquam Mercurij partem corpus in ſe hauſerit, ſubtilia igne cito, & fortiori, quo poteris, donec aſcendat in ſimilitudine albiſſimi pulueris, in modum niuis adhærens ſpondilibus aludel. Cinis verò in fundo manens eſt fæx, & ſcoria corporum vituperata, & abiicienda, in qua nihil vitæ habetur, quia puluis leuiſſimus, qui modica ſufflatione euaneſcit: quoniam non eſt niſi ſulphur prauum à natura excluſum.

Tunc abiectis fæcibus itera per ſe ſublimationem albiſſimi pulueris ſine fæcibus ſuis, donec figatur, & quouſque non dimittat aliquas fæces, ſed aſcendat puriſſimè

ad modum niuis, quæ eſt noſtra pura quinteſſentia. Et tunc habebis animam tingentem, coagulantem, & mundificantem, & ſulphur, & arſenicum non vrens. Quo poſſunt vti Alchimiſtæ, vt cum eo faciant argentum. Clangor. Bucc. pag. 519.

Petrus Bonus. Neceſſariò cum generata erit aqua munda, & candida oportet quod ei terram iungamus, eadem etiam hora; & coniunctis iſtis diebus, omnia quatuor coniuncta erunt, & tunc perfectum eſt opus. & ſi non coniunguntur, tunc aqua reſoluitur in fumum, cum terra, & per conſequens alia elementa, per vim & perſeuerantiam ignis, & ſic annihilatur opus. Propter quod oportet artificem cognoſcere elementa ſimplicia penitus; an-

tequam ipſorum compoſitionem incipiat, vt ſciat ea rectè componere, ad conſtitutionem compoſiti. Petrus Bonus, pag. 221.

Si in terra remanſerit aliquid partium puriorum, quod animaduertere poteris ex albedine quadam intermicante, ne tædeat eam cum Mercurio eodem, iterum commiſcere, denuo decoquere, & tandem vt dictum eſt ſublimare, donec nihil purioris eſſentiæ in ea reliquum ſit. Vogelius, pag. 209. *Vogel.*

In extremo iudicio mundi, per ignem mundus iudicabitur, vt quod priùs à magiſtro ex nihilo factũ, rurſus per ignem redigatur in cinerem, ex quo cinere Phœnix tandem pullos ſuos producat, nam in eiuſmodi cinere latet verus, & genui- *Baſil. Valent.*

nus tartarus, qui ſolui debet, & poſt ſolutionem eus, ſera fortiſſima conclauis Regis operiri poteſt. Baſilius Valentinus Claui 4. pag. 23.

Lullius. Tibi monſtrauimus aquam noſtram poſt congelationem cum ſuo fermento: quæ tunc quidem dicitur noſtra magneſia, & ſi aquas noſtras intelligas viua argenta etiam intelliges. Lullij teſtament. fol. 108.

COROLLARIVM.

IN hoc capitulo apertè explicatur fabula illa de Phaëtonte, in Ouidij Metamorphoſi. Vt Dædali cum filio ſuo Icaro, qui cum alas ſibi ex pennis, parauerunt, eaſque cum cera

ſibi appendiſſent, cumque his volaſſent extra labyrinthum per aërem; Icarum nimis altè volantem in mare cecidiſſe referunt, in quo ſubmergebatur, quoniam ſol ceram liquauit. Per patrem Dædalum, intelligitur ſulphur naturæ ſublimatum, & Philoſophicè coagulatum. Per Icarum idem ſulphur ſublimatum, ſed indebito regimine artificis, ac ignis violentia, continuata, liquefactum in aquam, & in mari mortuo tumulatum. Similiter etiam his exponitur fabula illa monachi noſtri Rogerij Bachoris Angli, de quo refertur. Æneum ſe compoſuiſſe caput, cuius cuſtodiam, ex longis lucubrationibus ſeruo ſuo commiſit, vt dum vires ſopitas

ſomno refocillaret , attentè tēpus obſeruaret, quòd quam primum vocem efferebat, eodem ipſo momento, expergefaciat. Seruo verò ſomno obruto, Ænæum illud caput hæc protulit verba. Tempus eſt, & poſt horam iterum. Tempus præteriit. Vnde ex illorum negligentia, vita priuatum fuit opus, & annihilatum. Quod etiam apparet aſſeueratione Petri Boni Philoſophi eximij hiſce verbis.

Si tempore generationis, anima ſteterit in igne, & præualuerint vires per vim ſpiritus, tunc volat ab igne, & trahit ſecum corpus ad volatum, & permanet operans vacuus à propoſito, & exſpectat quod iam venit, & iam receſſit, & nunquam de cætero eſt venturum,

qua iterum commiſcetur cum terr damnata illa, vnde impoſſib e eſt iterum ſeparari.

Sed vt non inuenitur terra damnata niſi ſeparetur purum, ab impuro, nec dicitur purum, quod in ſe continet fæculentiam, ex conſequentia, præparandum eſt ſummo labore, nec minore vigilantia ſubiectum noſtrum Phiſicum, à natura nobis priùs compoſitum, & in metallicam formam formatum, taliter, vt in primam reducatur materiam, noſtroque artificio, ſcilicet elementorum ſeparatione, putrefactione, imbibitione, ſublimatione, coniunctione, noua tandem oriatur forma: quæ baſis ſit operis Philoſophici, ſicut in hoc capitulo conſtat. Vnde elucidatur dictum illud Artephij. Quod

non permanet pars prima, niſi alligetur ſecundæ etiam in eadem hora. Illa verò Alligatio fit coagulatione, illa coagulatio fit infrigidatione, etiam illa hora, qua Artifex viderit, & iudicio ſuo perſpexerit totam illam ſubſtantiam puriſſimam, à terra ſua damnata ſublimatam. Quod quidem Arcanum Arcanorum, ab omnibus Philoſophis variis ænigmatibus velatum, & cælatum ſparſimque in illorum libris diſperſum hiſce paucis adeo lucidè patefactum eſt vt à nullo hactenùs. Et hęc eſt præparatio, in qua, vt dicit Senior, excæcati ſunt homines, cum ignorant hunc lapidem hac præparatione præparatum.

Pondera

Pondera ſecundi Operis.

CAPVT VI.

IN opere magiſterij noſtri non egemus niſi vnico vaſe, vna fornace & vna diſpoſitione, quod intellige poſt præparationem lapidis. Roſar. Philoſophorum, pag. 240. *Roſar.*

Opus ſecundum eſt aquam & ignem in terram vertere, & aërem in vnam ſubſtantiam ſimplicem ex ſimplicibus compoſitam. Daſtini ſpeculum, pag. 106. *Daſtin.*

Si medicinas æqualiter imponas, errorem non ſenties, ſi vero addas, vel minuas ad

emendationem recurras, vnde ſi diluuium emerſerit, regionem ſubmergit, ſi verò ſiccitas nimia acciderit, radices herbarum comburit. Qui ergo æquali parte corpus putrefacit, quouſque exſiccetur, facit totum vnum corpus album. In ſimul enim inſpiſſantur, incinerantur, & ſiccantur. Et hoc eſt caput mundi; Operis ergo pars parti reſpondeat æqualiter, vt dicit Democritus. Idem, p. 122.

Riplæus. Principio Accipe noſtros lapides, ac ſepelias vnumquemque in ſepulchro alterius, æquabilique inter ſe iungas connubio, vt ſimul concumbant, ſex hedomadis tum foueant ſuum ſemen, naturalem conceptum nutriant, ac conſeruent, toto illo tempore à fundi ſui ſepulchri non aſſur-

gentes. *Quod ſecretum multos fallit.* Ripleus, pag. 44.

Sic etiam in noſtra coniun-ctione, intellige quod mas, Sol noſter debet habere ſuæ aquæ partes tres, & illius vxor nouem, quæ debent ad ipſum eſſe tres. Ripleus, pag. 39.

Non poſſumus propriis manibus operari in Mercurium, ſed cum decem ſpeciebus, quas manus noſtras appellamus, in hoc opere, id eſt nouem partes aquæ, & decima terræ. Maſſa Solis & Lunæ, pag. 257.

Cum verò tres partes aquæ ſuæ rubeæ fuerint ſecum, per hunc modum ſublimetur vice poſt vicem cum eo, donec figatur deorſum. Roſar. Arnoldi, pag. 449. *Roſar. Arnoldi.*

In hoc Mercurio mundo, mitte corpora munda, æquali

lance librata. Idem pag. 447.

Daſtin. Coque ipſum ad Solem cali dũ, quouſque ſiccauerit ſuam aquam, qua exſiccata iterum piſa ipſum, cum aqua ad põdus ſuum, & coque ad Solem, quouſque ſiccatur in lapidem, hoc pluries facito, donec ſui decuplum de ſua aqua biberit, fiatque ſiccus, durus, & rubeus. Daſtini ſpeculum, p. 190. 134.

Fili oportet te, terras ſulphurum antedictorum id eſt auri, & argenti ſimul miſcere, & preparare, dãdo ſibi, quartam partem ſui, põderis, dicti menſtrui, digerendo, & deſiccando vt in *Creatione ſulphuris fit*, quouſque biberit quatuor partes de dicto menſtruo, & ſit diſpoſita ad ſublimandum; Quam ſublimabis, in igne quarti gradus. Lullij teſtamentum, pag. 24.

Accipe de ſincero corpore partem vnam, & ex alio Ære tres, & cõmiſce aceto. Senior in Turb. Oportet aquã nouies excedere terram, vt ſic in decennario numero, qui numerus eſt perfectus, conſumatur totũ opus. Verum vt dicit Dioſtenesi, ſi nimis de aqua ſimul imponatur, in terra non continetur, ſi verò nimis ſubtrahatur, terræ non iungitur. Vnde tota aqua non eſt terræ ſimul imponenda. Diuide ergo ipſum in tres partes, & quãlibet illarum in aliam tertiam, quoniam ſic poteſt, vnus demicare meliùs contra vnum, quàm contra numerum plurimorum. Cõmiſce calidum cũ frigido, & humidũ cum ſicco, & fiet mixtum temperatũ, nec calidum, nec frigidũ, nec humidum, neq; ſiccum

nam vnum obtemperat altero, mixtum faciens adæquatum. Daſtini ſpeculum, p. 177. 134.

Baſil. Valent. In magnis aquis, facilè quis ſuffocari poteſt, & aquæ paruæ non difficulter calore Solis exſiccantur, vt nullius reſpectu ſint. Idcircò ad obtinendam optatam metam, certa menſura in commixtione Philoſophiæ liquoroſæ ſubſtantiæ obſeruanda erit, ne maius minorem portionem ſuperet, & opprimat, quo generatio prohibeatur, & ne minus nimis imbecillum ſit, quo & æquale dominium exercere poſſit. Nam pluuiæ nimiæ fructibus inutiles ſunt, & ſiccitates nimiæ nullam veram perfectionem producunt. Quocirca ſi Neptunus balneum ſuum legitimè præparauerit, aquam permanen-

rem benè ponderes, ſedulaque cura conſideres, ne quid nimis, aut minus illi facias. Baſilius Valentin. pag. 42.

Accipe de aqua rubra, & alba tantum de vna, quantum de alia, ad pondus, & pone illas duas aquas ſimul in cucurbita de vitro facto, forti & ſpiſſa, habenti os ſicut vrinale, poſteà tota aqua erit citrina, vel ſatis citò, & ſic erit perfectum verum Elixir, ad vtrumque & perfecta impręgnatio, & verus coitus. Arnoldus in Commentar. Hortulani, pag. 34. *Arnold.*

Regina nouem ſuffulta puellis decenter cubiculum obſeruet tanti Regis, & ſic pro lapſu temporis ex denario numero ſtatues vnitatem. Daſtini Epiſtola, fol. 2. *Daſtin.*

In hoc magiſterio ignis regi- *Baſil.*

men obſeruari debet, ne humidus liquor, iuſto citius exſiccetur, ac terra ſapientum nimis citò colliquefiat, & ſoluatur. Alias ex piſcibus ſalubribus, in aquis tuis, ſcorpiones generabis. Baſil. Valent. pag. 10.

Roſin. Quaſcunque actiones nominant intellige ſemper, hæc fieri actione caloris ignis certi, qui non facit ſublimare, quia ita lenis nec debet aliquem fumum naturaliter eleuare. Roſ. p. 287.

COROLLARIVM.

NE forſan Ripleus, & Daſtinus noſtrates & Philoſophi eximij inter ſe diſſentire in hoc capitulo nonnullis videantur. Dum Ripleus æquales recipit partes, æquabilique iungit coniugio, Daſtinus vero

affirmat, aquam debere nouies excedere terram, vt ſic in decennario, qui numerus eſt perfectus, cõſumatur totum opus. Apparentem hanc contradictionem, operæ pretium duxi reconciliare. Vti ergo qui benè diſtinguit, benè docet, ſic quicunque hic nouerit temporis diſtinctionem, ipſo facto iſtius nodi habebit ſolutionem.

Ripleus etenim primò loquitur de prima compoſitione in opere ſecundo, ſiue Philoſophico, vbi terra, & aqua pura, exacte prius præparata æqualiter ſint coniungenda, æquali proportione. Daſtinus vero poſt operis ſecundi perfectionem de imbibitionibus illam ſuam ſententiam profert: & ſic dum diſtinguuntur intelliguntur, idque leui labore. Sed quid

ſibi velit his verbis Ripleus, vt ſcilicet ſimul concumbant, ſex hebdomadis, toto illo tempore à fundo ſui ſepulchri non ſurgentes, interrogandum, perſcrutandum, dum affirmat ſecretum eſſe, quod multos fallit? Iſta fit coniunctio vt ſicut pullus ex ouo poſt putrefactionem perficitur, ita poſt hanc coniunctionem, & debitam putrefactionem, perueniatur ad operis complementum. Scire ergo oportet, ſi quid per putrefactionem naſci debeat, vt hoc modo eueniat neceſſe eſt. Terra per occultã & incluſam humiditatem, in corruptionem aut deſtructionem quandam reducitur, quod initium eſt putrefactionis, quæ tali temperato calore foueri debet, vt à compoſito nihil exhalet, vel ſu-

blimetur ad ſummitatem vaſis, ſed ſimul maneant mas, & fæmina materia, & forma, agens, & patiens. Aqua in terra, & terra ab aqua inſeparata, vt quaſi oui vitellum in cuticula incluſa contineantur: donec putrefactionis tempus retinacula ſoluat; quod citius non fiet, quàm quadraginta dierum ſpatio, vt namque natura ſubitas odit mutationes, ſiue alterationes: ſic nulla fit putrefactio niſi tempore longo, & ſtatuto, vt facetè Daſtinus. Putrefactionem promouent, & inducunt aëris caliditas, rerum ſubtilitas, ignis lenitas, quietis ſtabilitas, mixtorum æqualitas patientiæ grauitas, & temporis maturitas, itaque tum quoque aër temperetur, denſum ſubtilietur, ignis refrænetur, quies

ſeruetur, proportio adæquetur, patientia roboretur, & tempus præſtoletur, quouſque natura naturaliter procedens ſuum compleuerit opus. Vt verò ad propoſitum redeam, & corollarium corollario addam. Obſeruandum eſt quod in præparatione, tres aſſumuntur ſpiritus partes, ad vnam partem corporis imperfecti, & poſtremo circa tempus ortus, tres aſſumuntur partes corporis imperfecti, ad vnam partem ſpiritus, & hoc non ſemel, ſed ſæpius; In opere vero ſecundo, quod à Philoſophis appellatur opus primum, iungitur primò pars cum parte, deinde tres corporis partes cum vna de ſpiritu, idque ſæpius pro imbibitionibus, tandemque tres ſpiritus ad vnam partem corporis per-

fecti pro inceratione, ſiue fermentatione, quibus perficitur opus noſtrum myſticum, diuinum, & plus quàm perfectum, ſine numero excedens gradum perfectionis.

De Imbibitione.

CAPVT VII.

DEMVM nutrias tale animatum lacte ſuo id eſt aqua ſua, ex qua concreatum eſt opus, ſiue inceptum à principio. Exercitatio in Turbam, pag. 170. *Exercit. in Turbam.*

Da illi quartam partem nouæ aquæ, & multo plures adhuc imbibitiones debes habere, da illi ſecundam, & poſt etiam *Ripleus.*

tertiam, ſeruans in tua mente dictam proportionem, & quando feciſti imbibitiones ſeptem, tunc iterum debes rotam circumuoluere, & putrefacere omnem illam materiam ſine additione. Ripleus, pag. 51.

Clãgor. Si velis Elixir tuum præparatum ſecunda, tertia, & quarta vice volatiſare, vel imbibere, hoc debet fieri, cum quarta partē Elixiris, Mercurij, hoc verò multoties facite, quouſque pereant aquæ partes, id eſt deficiant, quod non aſcendet vltra. Iubeo tamen vos, non ſimul aquam affundere, ne Ixir ſubmergatur, verùm paulatim, id eſt ſepties infundite, & terite, demúmque exſiccate. Clangor Buccinæ, pag. 535.

Hermes. Humectate, & conterite pluribus diebus, & hoc nouem vi-

cibus, quæ per nouem aquilas aſſignantur, & in qualibet ſolutione, & coagulatione augmẽtabitur eius effectus. Hermes de Chemia, pag. 179.

Multoties contere eam, & paulatim imbibe eam, de octo, in octo diebus, decoque, & poſt mediocriter calcina, in igne, & ne tædeat te opus multoties reiterare, quia terra fructum non gerit, abſque frequenti irrigatione, vnde cum arida ſit, multum ſitiens bibit ſuum humidum, & aqueum. Auicenna, pag. 420. *Auicenna.*

Si conficiatis ſine pondere, mors ſibi eueniet, totum igitur ſui humoris reſiduum imponite ſibi, temperate, neque multùm videlicet, neque parùm. Quia ſi fuerit multùm, fiet perturbationis pelagus, ſi verò pa- *Daſtin.*

rum comburetur in fauillam. Nam calor ignis vt dicit Auicenna, ſi humiditatem, quam deſiccet, non inuenerit, comburit, ſi autem multum humoris, ſimul infuſeris, non deſicces, ſed reſolues. Pondus ergo vbique notandum, ne nimia ſiccitas, aut ſuperfluus humor corrumpat, vt per totum opus tuum inhumando diſſolues, quantum in aſſando deficit, & tãtum aſſando diminuas, quantum inhumatio diſſoluit. Et omnis diſſolutio ſemper fiet inhumando, & in connectendo. Humor diſſolutione acquiſitus naturali calore ſolùm remanente ſemper erit deſiccandus. Daſtini Epiſtola, fol. 5.

Treuiſanus. Aquam exhaurire cœpi, cum induſtria tamen adeo vt non

manerent in eo niſi decima pars cum decem partibus. Treuiſanus, pag. 47.

Oportet aquam nouies excedere terram vt ſic in decenario, qui eſt numerus perfectus, conſumatur totum opus. Daſt. ſpec. p. 134. *Daſtin.*

Oportet accipere ex Ære noſtro partem vnam, & aqua permanente, quæ etiã Æs vocatur, partes tres, deinde comiſcete aceto, & coquite tamdiù, quouſque inſpiſſentur, & vnus fiat lapis. Cadmon in Turba, p. 37. *Turba.*

Nutritur lacte ſuo, id eſt ſpermate, ex quo fuit ab initio, imbibitur autem argentum viuum, ſæpè, & ſæpiùs, quouſque duas partes bibat, vel quod ſufficiat. Semita. p. 442. *Semita.*

Fili pone ſpiritum tuum ad intelligendum quæ dicimus,

noli potare, niſi comedas, nec comedas, niſi bibas, hoc tibi dicimus ratione imbibitionis, vniformis, quam debes facere de humido cum ſicco ſucceſſiuis vicibus. Lullij practica, fol. 193.

Daſtin. In ſuaui balneo Regem oportet quieſcere, donec ſui nutritoris paulatim, & paulatim hauſerit trinitatem, ſitque potus poſt comeſtionem, & non comeſtio poſt potum. Comedat ergo, & bibat vnum poſt aliud ſecũdum rationem. Non ergo deſiſtas Regem imbuere, coquere & deſiccare, quouſque totum vorauerit lac maternum, Regina ſecum nouies proſtrata ſuper terram. Daſtini Epiſtola, fol. 4.

Pythagoras. Regem toto ſuo humore imbutum per dies quadragin-

ta, in æquo calore iugiter putreſieri demitte, quouſque maternum induat vultum album. Pythagoras in Turba, pag. 80.

Ripleus. Tribus vicibus ſic rotam tuam circumuertes, ſeruans dictæ cibationis regulam. Ripl. pag. 53.

Lullius. Quando materia tua conceperit, exſpectare debes partum, & quando pepererit, debes habere patientiã in puero nutriẽdo, quouſque poſſit ignem pati, & tunc de ipſo liberam poteris facere proiectionem, quia prima digeſtio facta eſt. Lullij Theor. fol. 30.

Parmenides. Demùm nutrias tale animatum corpus lacte ſuo, id eſt aqua ſua, ex qua concreatum eſt opus, ſiue inceptum à principio, de comeſtione autem docetur, vt proportio ita ſe habeat

ad inuicem, vt ſint aquæ tres partes ad vnam plumbi. Parmenides in Turba, pag. 165.

Lullius Cum iſta humiditate permanenti, quæ ſimiliter ex argento viuo ſumpſit originem, noſtrum imbibas lapidem, quoniam per illam partes eius conſtant clariſſimæ, vt patet quando poſt perfectam ipſius mundationem ab omni re corrumpente, & maximè ab humoribus duobus ſuperfluis, ſcilicet pinguinoſo, aduſtibili, & phlegmatico, euaporabili, redigitur in propriam ſulphuris ſubſtantiam non vrentem & ſine illa nunquam emendatur, augetur, nec multiplicatur. Lullij Codicillus, fol. 46.

Arteph. Aqua eſt viua, quæ venit rigare terram ſuam, vt ger-

minet & fructum producat in tempore ſuo, nam ex roratu omnia generantur ex terra naſcentia. Terra ergo non germinat, abſque irrigatione, & humiditate roris Maij. Ipſa abluit corpora, tanquam aqua pluuiali, penetrat, & dealbat, & facit corpus nouum ex duobus corporibus. Artephius, fol. 17.

Contere terram, paulatim imbibendo cum aqua, de octo in octo dies, decoque in fimo, quia per inhumationem aduſtio tollitur, & non tœdeat te multoties hoc reiterare, quoniam terra fructum non gerit, abſque frequenti irrigatione. Roſarius Philoſophorum, pag. 355. *Roſar. Philoſ.*

Quoties cinerem imbuitis, *Daſtin.*

toties per vices deſiccetis, ſi autem imbuatur, antequam deſiccetur & fiat puluis, ſubmergitur, inebriatur, & ad nihilum reducitur. Et qui abſque pondere cõficit, vt inquit Triſmegiſtus, interemptus ſuffocatur, quia qui bibit, nec ſitit, indigeſtionem nutrit, hydropiſin appetit & inducit. Daſtini ſpeculum, pag. 209.

Afflictes Deinde oportet ipſum conteri, & aqua illa reſidua, & dimidia, ſeptem vicibus imbui, permanente qua abſumpta putreſieri, donec optatum habeatur. Afflictes in Turba.

Nicaras. Hanc autem rubedinem ſepties imbuetis aqua reſidua, aut donec totum bibat ſuam aquam, coquite denuò, donec deſiccetur, & in terram vertatur aridam, deinde accenſo po-

natur igne quadraginta diebus, quouſque putrefiat, eiuſque colores cum cinere appareant. Nicares in Turba.

Sicut eadem res embrio, infans, puer, & vir tranſiens de incompleto eſſe ad complementum perfectum, ſic etiam noſtrum mixtum de re ad rem, creſcendo, tranſit meliorem, & de incompleto eſſe proprio ſuo lacte prouehitur ad ſuum Elixiris complementum. Et ideo totum ſuum commixtum eſt de forma elementorum. Quare dicit Morienus, quòd diſpoſitio eius operis creationi hominis eſt ſimilis quum ex ſeipſo nutritus creſcendo fit de die in diem & de menſe in menſem; donec iuuenilem attigerit ætatem, temporeque certo compleatur. Daſtini ſpeculum, pag. 150. *Daſtin.*

Lullius. Propinqua cauſa huius fixionis eſt mixtio per minima vtriuſque, ita vt ſumma volatilis non ſuperet ſummam fixi corporis, ſed virtus fixi ſuperet ſummam ſpiritus non fixi, ad fixationis intentionem, ſi hoc intelligis fili, habere poteris theſaurum cæli, & terræ. Expetit cum corpus ita naturaliter augmentatur, & nutritur per conueniens humidum quod iuxta menſuram, vt tum ſuæ nutritionis, ſiue augmentationis maiori imbibas aqua, ſecundum pondera reuelata per artem ad conformitatem principiorum, & qualitatem corporis augmentati datum, & decoquetur igne lento, naturalem calorem excitante, & non excedente, donec ad perfectam peruenerit albedinem.

Lullij

Lullij Codicillus, pag. 157.

Et nota, quod poſt imbibitionem debent inhumari per ſeptem dies. Itera ergo opus multis vicibus quanquam ſit longum, & pondus in hoc vbique notandum, ne nimia ſiccitas, aut ſuperfluus humor administrando corrumpat, vt videlicet tantum aſſando decoquas, quantum diſſoluendo adiecit, & imbibendo diſſoluas, quantum aſſando defecit, quare ſuauiter, & non feſtinanter de octo in octo dies terram irrigabis. Idem.

Si vna imbibitio, vna decoctio, vna contritio ſibi ſufficerent, non tantum ſua dicta iteraſſent, hoc autem ideo fecerunt, vt abſque diuortio & tædio operi, iugiter inſiſterent; Quare etiam dicunt, ſpera, & Daſtin.

ſpera, & ſic conſequeris. Cum autem exſiccatur, tum per curſum alium inſatiabili tradatur comeſtioni, vt inter omnem incerationem gradatim combuſtus, in cinerem eius experiatur potentiam. Daſtini Epiſtola, fol. 4.

COROLLARIVM.

TEſtante Ariſtotele primo Phyſicorum totum non cognoſcitur, ignoratis partibus, quibus conſtat. Totum autem, vt naturam omnium ſuarum partium ſapit, ſic totum, & perfectum ſunt penitus idem. Vnde ſequitur quod nulli ſufficit alicuius ædificij ſubiectum cognoſcere, vt domus inde conſtruatur, niſi particulares par-

tes, illarumque conſtructionem, compoſitionemque cognouerit. Similiter ad lapidis perfectionem, parum conduceret, ſubiectum, præparationemque ipſius tantùm nouiſſe, niſi poſtquam fuerit præparatum, nouerit Artifex ad maturitatem perducere, deinde nutrire, ac denique cibare, vſque dum ad plus quàm perfectionis attigit gradum. Tum teſtantur partes, de toto, & totum de partibus, principium de fine, & finis de principio. Quantum etenim lugendum eſſet ſi naſceretur Regali Solio Hæres, & nullus reperiatur, qui illum nutrire nouerit. Ad hunc igitur noſtrum infantulum nutriendum, à medicis conſulitur (dum ſtirpis ſit Regiæ, puriſſimæque conſtitutionis) vt nulli trada-

tur nutrici alienæ, ſed matris vbera ſugat, quæ vt prius in vtero proprio nutriuit ſanguine ſic iam ad maturitatem perductus ſanguine exuberato, & per venas mamillares circulato, & rectificato nutriendus, debitaque proportione cibandus. Medicinaliſque ipſius lactis menſura, hebdomadatim, ſit quarta pars ponderis infantuli. Hanc autem dietam, per ſeptem teneat hebdomadas, donec ita ſit medicinaliter cibatus, vt dum cubili vitreo, (à Philoſophis, ſibi ac medicis ordinato, firmiterque obſerato) recondatur, balneoque reponatur; Somno ſopitus, ſudore liqueſcant ipſius artus, qui naturæ, & artis ope, debitoque regimine formam reſument priorem, renouatam, viribuſque adeo multi-

plicatis, vt iam cibum Regalem appetit, quo nutrito, breui temporis curriculo Rex erit, fortior Rege, & in prælio tam potens, vt ſolus ipſe, contra decem mille hoſtes, victor potentiſſimus, victoriam tenebit. Hunc ergo quærite Regem, quem qui pro ſuo tenuerit præſidio, rebus omnibus ſublunaribus imperabit.

De Fermentatione.

CAPVT VIII.

OMNIVM Philoſophorum teſtimonio tres ſunt Elixiris partes, ſcilicet anima, corpus & ſpiritus. Anima *Taulad.*

nihil aliud eſt quam fermentum vel forma Elixiris, corpus eſt paſta ſiue materia, quæ duæ partes, ex ſolis metallis depromendæ ſunt, vt pote forma, ex Sole, & Luna, materia ex Ioue, Saturno, Venere, & Marte, vt etiam aſſerit Lullius. Tertia verò pars lapidis eſt ſpiritus, qui cum ſedes , & vehiculum ſit animæ, animam corpori infundit, & hæc duo extrema, indiſſolubili confœderationis vinculo componit, & copulat, quo mediatore ſublato, anima cum corpore nunquam fœdus inire poſſit. Etenim non benè conueniunt, nec in vna ſede morantur duo extrema, niſi beneficio alicuius medij concilientur, & confœderentur. Hic ſpiritus nihil aliud eſt, quam liquor ille, formam & materiam

attenuans lapidis, ac in ſpiritualem naturam reuocans, qui ſpiritus, interdum à Philoſophis cælum, interdum Mercurius ſolutiuus, interdum mẽſtruum, interdum quinteſſentia, & innumeris aliis nominibus nuncupatur. Tauladan. pag. 338.

Ad tuum compoſitum fac fermẽti quartam partem, quod fermentum eſt ſolum Solis, & Lunæ. Scitoque quod fermenta ſunt tria, duo corporum in natura pura, quæ alterari debent, vt tibi diximus. Tertium ſecretiſſimum, quod nos meditamur, eſt illa prima terra, cum aqua propria viridi, quapropter dum leo ſitit, fac, vt bibat, donec eius corpus rumpatur. Ripleus, pag. 56. *Ripleus.*

Accipe de fermento quartam partem, & illud fermen- *Semita.*

tum ſit ſolutum , & terra factum , ſicut corpus imperfectum, & eodem modo, & ordine præparatum inſimul coniunge , & imbibe cum aqua prædicta benedicta. Nam fermentum corpus imperfectum præparat, & ad naturam ſuam conuertit, & non eſt fermentum niſi Sol, & Luna. Semita Semitæ, pag. 444.

Rachaidibus Da ei fermentum fermentatum, ab omni elemento elementatum æqualiter, quod eſt aurum: da ei quartam partem, quod tamen prius calcinatum ſit, & in aquam ſolutum. Fermentum eſt duplex, album , & rubeum , quorum fermentum Solis eſt Sol, & Lunæ Luna. Sit autem fermentum quarta pars æris noſtri. Rachaidibus, p. 393.

Dunſt. Nullum habebis fermentum

perfectum ; donec alteretur, cum noſtro Mercurio, à primis qualitatibus, in nouam albedinem, medio putrefactionis, & alterationis. Dunſtanus, p. 7.

Ignorantes indigentiam naturæ, putauerunt hoc fermentum, præparari debere, cum nouo menſtruo, in quo eſt ignis contra naturam, non videntes perditionem temperamenti, à quo corpus recedit per ignem vrentem, id eſt contra naturam. Fermentum, ſcilicet corpus, quantum intelligitur pro fermento nunquam præparatur, niſi cum igne naturali, & aqua Mercurij. Lullij Codic. pag. 211. *Lullius.*

Accipe vnam partem, de fermento & tres partes de corpore imperfecto, diſſolue

fermentum, in æquali ſuæ aquę Mercurij, coque inſimul lentiſſimo igne, & coagula illud fermentum, vt fiat ſicut corpus imperfectum. Roſar. Philoſophorum, pag. 317.

Arnold. Accipe terram rubram, & coapta ipſam in laminas tenues, vel in limaturis deraſis, & pone in aqua vti datum eſt, & non ſoluetur in ea, ſed tantum calcinabitur in puluerem rubrum, quo facto, remoue aquã cautè, & pone in alio vaſe ſimili illi, in quo eſt, ita quod remaneat puluis calcinatus, terræ rubræ in ſuo vaſe ſine aqua, & in aqua remota, pone terram albam, & ſoluetur illa, & ſic proficiet tibi aqua, & non vaſtabitur. Arnold. in comment. Hortulani, pag. 31.

Lullius. In præparatione fermenti, an-

te vltimam ſui fermentatio-nem, apponimus Mercurij vul-gi, non tamen ſolemni præpara-tione præparatum, ſcilicet in lac virgineum, ſed prout exiſtit in natura ſua, per ſolam ſubli-mationem ad hoc, vt reducat corpus fermenti, in ſimplicita-tem, & ſit medium coniungen-di tincturas. Lullij Codicillus, pag. 215.

Inſatiabili reddatur come-ſtori, de cætero nutriendus ci-bo groſſiori, vt completa dige-ſtione accepta, de materno in paternum tranſeat regnum ſuum. Daſtini Epiſtola, p. 6. *Daſtin.*

Quemadmodum auri fer-mentum aurum eſt, argenti ar-gentum, ita ferri fermentum eſt ferrum, cupri cuprum, & plumbi plumbum. Omne enim Agens agit iuxta formã ſuam. *Taula-danus.*

Poſſunt alicui hæc quæ diximus noua videri, ac ſi ex ſingulis ignobilibus poſſet fieri Elixir, quod mutet reliqua omnia tam nobilia, quàm ignobilia aut in Martem, aut in Iouem, aut in Saturnum, aut in Venerem. Quod iam licet multis viris doctis, & maximè Petro Bono, viro ſingularis eruditionis nouum, & incredibile videatur, nulla tamen ratio eſt neceſſaria, quæ id fieri prohibet. Imo ſi non fieret, actum eſſet de Alchimia, & ars alchymiæ merito figmentum & fabula dici poſſet. Hanc enim legem natura ſanciuit, vt quotieſcumque actiua paſſiuis ritè copulentur, actio & paſſio ſubſequantur, & alteratio ſemper naturam agentis ſapit, & redolet. Et quotieſcumque

id quod antea patientis vires gerebat, ita diſponitur, vt valenter agere poſſit, à quo patiebatur neceſſe eſt, alterationem naturæ agentis reſpondere & conformem eſſe. Quocirca ſi ignobilia metalla ad patiendum diſpoſita actione auri, vel argenti ad actionem ritè diſpoſita immutantur, neceſſe eſt ab ignobilibus metallis ad agendum affabrè diſpoſitis, metalla nobilia ad patiendum diſpoſita immutari. Taulladan. pag. 297.

Fermentum ſit præparatum, vt ſit calx alba & ſubtilis, ſi ad album procedat tua intentio, ſi verò ad rubrum, tunc ſit calx citriniſſima auri præparata, & non erit aliud fermentum, ratio eſt, *Clāgor.*

quia iſta duo corpora lucentia ſunt, in quibus ſunt radij tingentes, ſplendidi, cętera corpora albedine, & rubedine naturaliter excellendo. Et ſi terram albam fermentare volueris, diuide ipſam terram in duas partes, vnam partem augmentabis, ad Elixir Album cum ſua aqua reſeruata (& ſic nunquam deſinit eſſe eius) & a iam partem pone in vitrum ſuum, id eſt f inum ſuæ digeſtionis & auge ſibi ignem, donec in rubicundiſſimum puluerem, vi ignis, vel ſicut crocus ſiccus combuſtus conuertatur. Et ſi volueris, vt ſit tinctum rubedinis Elixir a b ſſimum, transformans & tingens Mercurium, Lunam & omne corpus in veriſſimum Solem, vel Solificum corpus, tunc fermenta eius par-

teſtres, cum parte altera & dimidia auri puriſſimi, præparati, & ſit calx ſubtiliſſima cum duabus partibus aquæ ſolificæ, artificialiter in vnum chaos reducens connexione per minima vſque ad occultum corporis, & pone in ſuo vitro in igne ſuo, & coque, vt eluceſcat rubicundiſſimus lapis ſanguineus verus. Clangor Buccinæ, pag. 529.

Fermentum non eſt aliud niſi à Sole, aut Luna. Et fermentum non eſt, quouſque dicta corpora conuertantur in ſuam primam materiam, quia expedit, quod ex Sole & ſubtiliſſima terra, fermentum debeat componi. Quare ſi duo corpora perfecta neſcis reducere in ſuam materiam primam, non poteris habere aliquod fermentum. Lullij Theorica, p. 92. *Lullius.*

Maſſa Solis & Lunæ. Eſt enim hoc minerale, quod cum miſeris aquam ſuper terram, vincit album ſuper citrinum, & rubeum, & dealbificat ea in albedinē argenti. Deinde vincit citrinum ſuper album, & rubeum, ita quod citrinare ea facit, ſuper citrinitate auri. Deinde vincit rubrum ſuper ciitrinum & album & rubificat ea in rubedinem tyrij, & cum videris hæc, gaude. Maſſa Solis, & Lunæ, pag. 212.

COROLLARIVM.

VT in hoc Capitulo apertè, & præclare docetur modus egregius fermentationis: ſic legenti inexperto, inter Raimundum & Ripleum hiſce Videatur forſan hæc contradi-

ctio, nimirum dum Raimundus duo tantummodo aſſerit eſſe fermenta, vnum Solis ſcilicet, alterum Lunæ. Ripleus verò tertium addit, quod appellat leonem viridem ; Corpuſque immũdum quod dicitur etiam, laton. Quod quidem laton dum aliud non ſit, quàm ex auro, & argento corpus compoſitum, imperfectum, ſecundum Morieni dictum, tertium illud Riplei luculenter demõſtratur aliud non eſſe, quàm aurum, & argentum immaturum. Et ſic non diſſentiunt, imò concordãt in materia fermenti, quamuis alio aſſignatur titulo immaturitatis gratia Huic aſſentire videtur Dunſtanus noſtras Archiepiſcopus Cantuarienſis. Certum eſt terrã poſſe fermentum eſſe aquæ, modò fixa fuerit,

& aquam fermentum terræ, ſi è conuerſo perfecta, & defæcata fuerit, & hoc ſine omni auxilio auri vel argenti vulgaris. Quæ quidem verba poſtrema, inter illorum ſententias, nouam videntur addere controuerſiam, dum aliqui affirmant, ſine auro vel argento vulgi Elixir non poſſe perfici. Alij contra aſſerunt Aurum & Argentum vulgi ad noſtrum opus eſſe inidonea. Liceat ergo in medium proferre Dunſtani ſententiam. Notandum, inquit, Antiquos Philoſophos non vſos fuiſſe auro, & argento vulgi in hoc opere, & propterea dixiſſe illorum laborem non indigere magnis ſumptibus, ſed poſſe tam à paupere, quàm à diuite, à ruſtico, quàm ab vrbano, æquè fieri, quod omninò à veritate diſcre-

paret, ſi non ſine auro & argento communi perfici poterit. Vt ergo caueamus, præcipit; Nam quamuis aurum, & argentum poſſunt ſubtiliari, & miſceri tincturis, & in minora redigi Elixiria, tamen via ſecundum doctrinam Philoſophorum non eſt in illis. Nam ipſorum aurum, & argentum ſunt duæ præcipuè tincturæ, Rubra & Alba in vno eodemque corpore ſepultæ, quæ à natura nunquam peruenerunt ad perfectum complementum, ſeparabiles tamen ſunt à terreſtri lutoſitate & ſcoria accidentali, & deinde propriis qualitatibus, terris puris, rubris, & albis ita commixtibiles, iiſdemque tam aptiſſima habentur fermenta, vt nullo modo dicantur indigere alieno. Quibus verbis ni-

hil aliud depingitur quàm leo ille viridis Riplei, ſiue Aurum illorum, non aurum, niſi potentialiter dum adhuc immaturum. Quod ſemper, & ſolùm ab omnibus Philoſophis, & intelligentibus ſeligitur, & eligitur, pro materia illorum prima. Ex quibus manifeſtè patet, quod nec Aurum, neque Argentum vulgi eligi debeant pro materia prima. Sed adhuc in dubio hæret, Si, cur, & quando nobis ſint neceſſaria ad Elixir componendum. Quibus ex Authoritate Philoſophorũ reſpondeo. Adeo eſſe neceſſaria, vt ſine illis Elixir non poterit perfici: Non tamen quatenus ſunt Aurum, aut Argentum vulgi, ſed ita alteratis, vt ad primam reducantur materiam, & dum fixa

natura fuerint, arte fiant volatilia, & tunc tandem, dum in tali ſtatu ſint, impoſſibile erit, vt à quouis Artifice in Aurum, vel Argentum vulgare, iterum reducantur, more Aurifabrorum; Quia tunc, ſecundum Turbam, corpus fit incorporeum, & teſtante Roſario. Qui ſcit Aurum ita deſtruere, quod ampliùs non ſit Aurum, is ad maximum arcanum peruenit. Ac quando ita præparatur, tunc priùs idoneum erit ferculum quo infans noſter nutriatur, & à Philoſophis fermenti, nomen attribuetur. Quod poſtquam lapis ſit ad perfectam rubedinem perductus& materno lacte nutritus, coniungi debeat cum terra ſua rubea, pro Elixiris

complemento, vt pluſquam perfectam reddat tincturam, & medicinæ præparatæ naturam ſuam fixam communicet, qua ſpecificata euadat tandem completa. Ex his ergo apparet, quod Aurum & Argentum vulgi ſint neceſſaria, ad operis complementum quare, & quãdo. Sed vt breuiter hanc apparentem controuerſiam (quam ex inſtituto intricatis tradunt ſententiis, dum ſeſe mutuo intelligunt Philoſophi) in vnicam harmoniam reducam, hiſce Guidonis de montano verbis expediam. Quamuis lapis Philoſophorum perfici poterit, vſque ad albedinem vel rubedinem ſine Auro, vel Argento vulgi, tamen non poteſt fieri Elixir ſine Auro vel Argento vulgi, alteratis & præparatis, vt

prius, Vt vero huic Corollario coronidem imponam; Semper obſeruandum quod poſtquam opus hyemis ſit peractum, & Solem videbis in Ariete exaltatum, opuſque tunc incipiatur Philoſophicũ quod ipſa etiam hora, debeamus incipere fermenta præparare, quia longa egent præparatione, & ſummum eſſet incommodum, vt quando Rex eſuriret, deficerẽt cibi, vel non paratum eſſet ferculum opiparum. Sit ergo vnuſquiſque Artifex prouidus.

De Proiectione.

CAPVT IX.

Arteph. CORPVS ſiccum terreum non tingit niſi tingatur, & quia non intrat ergo non alterat. Non idcircò tingit Aurum, quia eius ſpiritus occultus prius extrahi debet à ventre eius per aquam noſtram albam, vt fiat omninò ſpiritualis. Artephius, fol. 13.

Ripleus. Multi per ignorantiam deſtruxerunt opus ſuum, quando fecerunt proiectionem ſuper metallum impurum: nam illorum tincturæ propter corruptionem non permanent, ſed euaneſcunt, quòd à corporibus

non

non remouerunt, quæ poſt proiectionem ſunt frangibilia, fuſca, & nigra; Vide ergo vt tuam medicinam priùs proiicias ſuper fermentum, tum erit illud fermentum frangibile vt vitrum, tum proiice illam frangibilem ſubſtantiam ſuper corpora mundata, & valde pura, & ſtatim videbis ea curioſe colorata, cum tinctura, quæ omnes probas ſuſtinebit. Sic fac proiectiones tres, aut quatuor, aut quinque quouſque medicinæ tuæ tinctura incipit decreſcere, tum finis eſt vlteriùs proiectionis faciendi. Ripleus, pag. 62.

Modus autem proiectionis eſt vt proiicias partem vnam medicinæ prædictæ ſuper partes centum auri fuſi, & facit ipſum frangibile, & totum erit medicina cuius vna pars proie- *Auicenna.*

cta ſuper centum cuiuſlibet metalli fuſi, conuertit ipſum in aurum optimum; Et ſimiliter ſi cum Luna opereris. Si verò medicina vel Elixir non haberet ingreſſum. Recipe de lapide in prima operatione extracto, & Mercurij prædicti ana, & ſimul miſce, & incorpora in lapide terendo, & deinde Balneo diſtillando, vt meliùs coniungantur, deinde deſicca. Auicenna, pag. 435.

Lullius. Fili mineras, quæ ad minerale magiſterium pertinent compones ſuam, virtutem ſic multiplicando. Recipe dicti pulueris vnam partem, vtpote vnciam, vel libram, & illam proiice ſuper decem partes amalgamatis facti ex vna parte Lunæ, vel Solis, & quinque Mercurij, & ſecundum conditio

nem pulueris totum conuerte-
tur in pulueren. Et de illis de-
cem partibus vna ſuper alias
decem amalgamatis, vel Mer-
curij ſimplicis proiicias, & ſic
procedas computando, & pro-
iiciendo, quouſque videris ma-
teriam nec in puluerem, nec in
metallum conuerſum, ſed in
maſſam duram frangibilem. Et
de illa facias experimentum,
ſcilicet quot partes, vna poteſt
in metallum tranſmutare. Et
iſto modo neceſſariò inuenies
finem proiectionis, alias nun-
quam inuenies, niſi priùs con-
uertatur in maſſam duram
frangibilem, vt tibi diximus.
Lullij teſtament. pag. 64.

Eſt tamen hoc maximum ſe- *Vetura!*
cretum, quod medicinæ virtus
etiam in proiectione poterit
augeri, non ſolum in quantitate

extenſa, ſed etiam in virtute perfectionis, & bonitatis. Si videlicet medicina proiiciatur ſuper corpus debita proportione, & totum ponatur in ignem, & augeatur per ſuos gradus, & ſæpius ſoluatur, & ſæpius coaguletur, quouſque fluat plusquam cera. Quapropter ſi in proiectione tantum ſit medicina debilitata, quod ingreſſum non ampliùs haberet, ingreſſus ſibi datur, ſi primæ pars medicinæ ſibi iungatur, & coquatur ſoluendo, & coagulando donec fluat. Quanto tamen medicinæ virtus eſt minor, tanto temperatiorem ignem à principio, & per gradus temporis neceſſariò conuenit adminiſtrare. Si autem de medicina prima, & perfectiſſima nihil remanſerit, quod addatur (quod

tamen ſummopere cauendum ab ingenioſo artifice ne hoc ſibi eueniat) aliter inde agere oportebit. Tertius modus eſt, vt vult Roſarius, quod medicinæ pars aliquanta ſiue albæ, ſiue rubeæ coniungatur lapidi, ſeu Mercurio noſtro, qui nunquam in opere fuit, & ponatur ad digeſtionem ſicut prius, & coquatur, putrifaciendo, ſublimando, & fixando, donec totum ſit oleum tinctum, tunc iterum habebis lapidem perfectum, & hoc fit in paucis diebus, & minore diſpendio, labore, & periculo. Semper autem aliquam partem ſerua pro fermento, tam de albo, quàm de rubeo, & excuſabit te hæc prudens conſideratio à multis laboribus. Ventura, pag. 195.

Sumatur vna pars medicinæ, *Cl. gor.*

& decem partes Mercurij purgati, ſic quod Mercurius calefiat vſque ad fumoſitatem, & tunc proiiciatur medicina deſuper, quæ ſtatim fluet, & minima penetrando, tunc ſtato igne vigorato Mercurius fuſus colligatur, cuius recipiatur modica pars, & tantum ſui Mercurij viui ponatur ad ignem, & probetur pondus. Si Mercurius additus notabiliter receſſerit, tum medicinam ſufficit, ad vlteriores partes. Si autem corpus in corpore notabiliter diminutum non fuerit, ſed materia adhuc fuerit frangibilis & nimis mollis, vel dura, tunc ſumatur huius iterum modica pars, & tantum ſui de Mercurio crudo, & per omnia, vti dictum eſt, procedatur, donec habeatur intentum. Clangor Buccinæ, pag. 539.

COROLLARIVM.

VTi Ciuium penaria niſi à Ruſticis ſuppeditarentur, citò deuaſtarentur, ac itidem maxima breuiter exhaurire-tur ipſorum ruſticorum anno-næ copia, niſi poſt opus hyemis, præparationem ſcilicet terræ, ſeminiſque reconditi eflagella-tionem, iterum naturæ natu-randæ traderent, ipſiuſque re-conderent gremio, ad putrefa-ciendum, ſoluendum & multi-plicandum. Similiter etiam in opere Philoſophico, cuius re-cluſa materia non ſine magnis laboribus reperitur, cuius mo-dus præparandi myſticus non ſine infinitis lucubrationibus intelligitur, cuius denique pro-

ceſſus, vt ad plus quam perfe-ctionis gradum perducatur etſi longus, difficilis, periculoſus, prius quàm immenſus, ac infi-nitus ille perficitur theſaurus: Nihilo ſecius ipſo peracto, niſi modum multiplicandi, breui temporis curriculo, paruiſque ſumptibus teneamus leui ne-gotio, totum breuiter conſu-meretur quod longis, & indefatigatis laboribus adeptum fuerit. Hoc ergo pro Corolla-rio accipe, quod cum ex prædi-ctis conſtat medicinam dupli-citer multiplicari. Primo quan-titate, & qualitate. Alias quan-titate ſolummodo. Quantita-te, & qualitate fit reſolutione, & fermentatione. Quantitate tantum, Proiectione: Summo ſtudio omnique prouidentia cauendum ne per ignorantiam

formæ rectæ proiectionis, opus illud diuinum cum iam ad complementum, & plus quam perfectionis gradum deductum ſit, deſtruatur. Sciendum eſt igitur, quod ſuper quodcunque corpus prius medicinam proieceris, in puluerem tranſmutabit naturæ corporis correſpondentem, ſuper quod proieceris, quod myſticum quidem eſt & mirandum. Si ergo Elixir ad Solem habere deſideras, ſupra Solem fiat prima tua proiectio, vt Sole ſpecificetur. Et ſic cum Luna ad Lunam, deinde progrediendum, vt ſuperius lucidè ſatis ab authoritate probatiſſimorum patet Philoſophorum.

Multiplicatio.

CAPVT X.

Semita. OMNE creſcens, vel naſcens multiplicatur in ſua ſpecie, vt homines, arbores, grana, & huiuſmodi; nam ex vno grano mille generantur: ergo poſſibile eſt augeri res in infinitum. Semita Semitæ, pag. 438.

Bacho. Multiplicabis autem medicinam ſic, poſtquam ipſam compleueris, reſpice ſuper quot cadit, quo præuiſo iterum reſolue, & congela illam, & in qualibet reſolutione, tinctura duplatur, vt ſi ante reſolutionem ceciderit vna pars ſuper

100. poſtea cadet ſupra 200. Bacho, fol. 19.

Duobus modis multiplicari poterit medicina, primo per ſolutionem & reiterationem congelationis, & hæc eſt eius multiplicatio virtualis in bonitate. Secunda per fermentationem, & hæc eſt eius multiplicatio in quantitate. Scala, pag. 164. *Scala.*

Multiplicatio medicinæ fit duobus modis, vna per reiteratam ſolutionem, & coagulationem lapidis, ſecunda per proiectionem primi lapidis Elixir ſuper corpus, aut album, aut rubeum, tali quantitate, quod idem corpus etiam conuertatur in medicinam, & tum ſimul imponerentur hæc ad ſoluendum in ſua aqua, & menſtruo, & ſic Elixir primum eſt fermentum talis tincturæ & *Roſar.*

ſic mulieres piſtrices faciunt. Roſar. Philoſoph. pag. 349.

Clāgor.] Augmentum in qualitate & bonitate eſt ipſam tincturam ſoluere & coagulare, hoc eſt Mercurio noſtro imbibere, & exſiccare. Vel ſic recipe tincturæ præparatæ partem vnam, & ſolue in tribus partibus, Mercurij noſtri, deinde fac in vaſe, & ſigilla vas, & pone inter cineres calidos per totum, donec exſiccetur, & puluis fiat, deinde aperi vitrum, & iterum imbibe, & exſicca, vt ſupra, & quoties hoc pluries facies, toties aliquas partes lucraberis.

Vel recipe materiæ fixæ, quæ tingit, id eſt tincturæ præparatæ partes tres, & Mercurij Philoſophorum partem vnam, & fac in vaſe, & ſigilla vas, & pone inter cineres calidos, vt ſu-

pra, & exſicca, vt puluis fiat, deinde aperi vitrum, imbibe, & exſicca vt ſupra. Et aqua, id eſt argentum viuum, vel Mercurius non plus ponderis adiicit, vel dat corpori niſi quantum de humiditate metallina manet.

Item Multiplicatio in quantitate fit per mixtionem medicinæ in crucibilo cum argento viuo vulgi, quod quidem argentum viuum per admixtionem lapidis conuertitur in puluerem rubrum, & iterato, quod mittatur, de illo puluere argenti viui, ſuper aliud argentum viuum, & iterato conuertitur in pulucrem, & ſic facies reiterationes pulueris argenti viui, ſuper aliud argentũ viuum donec argentum viuum non conuertatur in puluerẽ ſed maneat conuerſũ in metallũ perfe-

ctum. Clangor Buccinæ, p. 533.

Si velis illam multiplicare oportet iterato ſoluere illud rubrum in noua aqua diſſolutiua, & iterata decoctione dealbare, & rubificare per gradus ignis, reiterando primum regimen. Solue, gela, reitera, claudendo, aperiendo & multiplicando, in quantitate & qualitate ad tuum placitum. Quia per nouam corruptionem, & generationem iterum introducitur nouus motus, & ſic non poſſumus adipiſci finem, ſi ſemper operari velimus, per reiteratam ſolutionem & coagulationem, mediante aqua noſtra diſſolutiua, id eſt diſſoluendo, & coagulando, vti dictum eſt per primum regimen. Et ſic eius virtus augmentatur, & multiplicatur in quantitate

& qualitate, ita quod in primo opere recipit centum, in ſecundo habebis mille, in tertio decem millia, & ſic proſequendo veniet Proiectio tua vſque in infinitum, tingendo verè, & perfectè, & fixè omnem quantamcunque quantitatem & ſic per rem vilis pretij additur color, virtus, & pondus. Artephius, fol. 37.

COROLLARIVM.

NOui inquit Bernardus Comes Treuiſanus quemdam ex Marchia Anchonæ, qui lapidem optimè nouerat, multiplicationem autem ignorabat, hic me inquit ſedecim annos integros ſollicitè inſequutus eſt, vt diſceret, verum ex

me nunquam ſciuit, libros enim habuit, vt ego.

Neminem autem, adeo hebetem, & ſtupidum tenebo, quin ipſius lapidis multiplicationem ex hoc capitulo facilliме intelligere poſſit. Talia quo ſæpius ſoluuntur, filtrantur, coagulantur, eò magis ſubtilia; pura, penetrantia multoque magis tranſparentia euadunt. Similiter ſe habet, cum lapide iſto Phiſico, qui etiamſi ſit ad perfectionem deductus, tamen quo ſæpius ſoluitur, & coagulatur, eò multiplicantur ipſius vires, in proiectione, vſque dum peruenerint ad numerum infinitum. Cuius Praxi in hoc vltimo noſtro Capitulo non opus erit vlteriorem vt addam paraphraſin, dum ſoluens hic noſter Mercurius Phi-

loſophicus ex antedictis in hoc noſtro Faſciculo ſatis apertè vnicuique elucidatur: Ignem illum eſſe, quem naturalem nominant, cuius ope, Elixiris fit ſolutio, & reſolutio, eiuſque proportionem & modum operandi, verè & eleganter ſine tropis, aut figuris in hoc capitulo explicauerunt. Satis namque ſuperque antequam huc deuentum fuit, parabolicis illorum nebulis obſcuratur, & obumbratur vera illa Semita Semitæ, qua per ardua, & tonſas, ducuntur huius artis Philomates, ad Arcem illam Philoſophiæ celeberrimam. Naturæ & Arti conſecratam, in qua incarceratur, ignis naturæ ſeratus; Deus trinus, & vnus, Pater, Verbum & Spiritus Sanctus.

Altitudo incomprehenſibilis, Trinitas impartibilis, Eſſentia immutabilis, qui intra omnia regit, ſed non incluſiuè extra omnia, ſed non excluſiuè, immenſus, incircumſcriptus, ineffabilis, ex infinita, & inenarrabili ſua miſericordia dignis pulſantibus & opem ipſius, implorantibus, aperiat, detegat referet, ad ipſius laudem perpetuam, & honorem ſempiternum. Amen.

OBSERVANDA.

1. MATERIA cognita & habita non debet cuſtodiri in loco tepido, nec humido, ſed frigido, & ſicco, nec diu preſtolandum ſed dum recens ſit à ſua minera extracta, cum illa operari incipias.

2. Operari non incipias niſi pro biennio ſufficientes de proprio habueris expenſas, vt ſi prima vice defeceris, in ſecunda corrigas. Quia nec verum niſi falſo, nec rectum niſi obliquo perpendes, vnde ſi expenſis carueris, opus incompletum relinques, à quo nihil niſi laborem reportes.

3. Balneo ſeparanda ſunt elementa ita lento, vt alembi-

cus calorem non ſentiat, ſed vapor eleuatus frigidiore aëre congelatus in aquam conuertatur, habentem formam omnium ſpecierum à quibus generatur.

4. Aqua poſtquam diſtillata fuerit, non diù dimittatur ſtare, quando operationi apta fuerit, quia coagulum eius cadit in fundum, coagulatum per frigidum aëris, & ſiccum congelans. Quod inquit Senior cuidam ſociorum meorum contigit, qui per annum ſic inueniet, ſed non fuit diſtillata.

5. Neceſſe eſt, vt artifex magnam habeat aquæ quantitatem, quia in principio, medio, & fine ſemper erit ipſius neceſſitas tam in putrefaciendo, abluendo, calcinando, ſublimando, imbibendo, quàm vt

Elixir ſæpius ſoluatur. Vnde Auicenna in epiſt. ſua ad filium. Fili mi oportet te habere magnam quantitatem Solis, & Lunæ noſtræ, vt humiditatem illorum extrahas, ſexaginta libras ad minus.

6. Cum vna libra aquæ, poteris materiam tuam ſoluere in aquam, vſque in infinitam quantitatem. Sed qui hanc primam colligere cupit libram, patientiam teneat, & lentè, ſuauiterque, non feſtinanter procedat, vnde opus illud dicitur à Philoſophis Sudoris ſui extractio.

7. Summoperè præcauendum, ne vnquam frigidum vitrum ponas in aquam calidam, vel è contra alioqui frangeretur, & amitteres laborem tuum.

8. Notandum quando vis

vas accipere, debes permitter[e]
infrigidari, cum aqua per t[res]
horas ad minus.

9. Cauendum in diſtillatio-
ne ne aqua bulliat in dicto tem-
pore.

10. In omni digeſtione ſi-
gillandum eſt vitrum ſigillo
Hermetis.

11. Ad incerationem fixan-
dum, à prauis obſeruatur ne-
ceſſitas, vt ignis deſuper fiat,
quo melius materia figatur,
quod tamen non negligen-
dum.

12. Qui intelligit, quid ſibi
velit Philoſophorum Magne-
ſia. Præparationem & primi
operis perfectionem intelligit,
ac quid ſibi velit, Sal naturæ,
Sal Armoniacus, Mercurius
exuberatus & ſulphur naturæ,
quibus intellectis, *dimidium fa-*

&c. qui benè cœpit, habet.

13. Quamprimum opus ſecundum ſiue Philoſophicum inceptum ſit, ne obliuiſcaris, eadem etiam hora fermentorum tuorum præparationem inire, quia longa egent præparatione, Solis fermentum fiat Sol. Lunæ Luna.

14. Ad Regis palatium conſtruendum neceſſariò ſequentes requiruntur artifices. Lapidarius, Faber Ferrarius, Vitrearius, Figulus, Faber Lignarius, ſine quibus nec rectè conſtrui, neque inibi à frigore, & ventorum iniuriis Rex cuſtodiri poterit.

15. Multi per ignorantiã opus ſuum deſtruxerunt quando ſuper imperfecta metalla primitus proiectionem medicinæ fe-

cerunt, nam ſuper quodcunque corpus prius medicinam proieceris, illud deueniet in maſſam frangibilem, & erit Elixir ſecundum naturam corporis, ſuper quod proiectum fuerit, adeo vt ſi ſuper Iouem, aut Venerem fieret proiectio illa erit medicina, quæ non modo alia imperfecta corpora in Iouem vel Venerem conuertat ſed etiam perfecta corpora ſcilicet Solem & Lunam, in imperfecta corpora reducet ſecundum naturam corporis ſuper quod prius proiecta fuerit medicina. Vnde admiratione perculſus doctiſſimus Raimundus, his exclamauit verbis. Numquid natura retrograda?

16. Qui Philoſophorum dicta

cta intelligere capit, non debet verbis adhibere fidem, ſed rebus, non intelligentia verborum ex cauſis aſſumenda eſt dicendi quia non ſermoni res, ſed rei eſt ſermo ſubiectus.

17. Nota quod ad diſtillandum corpus ponderoſum, vel ſaltem aquam cum ſua ſalſedine, requiritur vas curtum & latum, quia quantùm aqua corpore ponderoſior, tantùm decet vas eſſe latius & infimius, per quod exigitur calor magis temperatus, vt operi vtilior.

18. Cauendum eſt ſemper intimè, ne vnquam à coniunctione prima ad albedinem materia frigeſcat nec aliqualiter moueatur propter periculum imminens.

19. Non imponatur maior quantitas materiæ in ouum Philoſophicum, quàm ipſius duas tertias partes ad ſummum impleat.

20. Notandum quod in terræ ablutione ſiue calcinatione, licet aquæ ipſius imbibitio ſiue exſiccatio, in præparatione fit calore temperato balnei; tamen eius ſublimatio ſiue ortus perficitur igne celeri cinerum.

21. Opus Philoſophicum incipiatur cum æquali proportione terræ præparatæ, & aquæ puræ ſepties rectificatæ, quæ coniungantur, & in vitro ouali hermeticè ſigillato, reponantur, deinde in furno Philoſophico, ſiue Athanore collocentur, igneque lentiſſi-

mo foueantur, dum terra aquam imbiberit ſuam, & ſecundum Ripleum, abierunt in ſicco flumina. Tunc tandem, refocilletur materia ſicca ſeptem imbibitionibus, & vnaquæque imbibitio, proportionem ſequentem teneat, vt iuſta menſura ſecundum doctrinam Philoſophorum, aqua nouies excedat terram. Quod aliter fieri non poteſt niſi his obſeruatis numeris. Hoc verò arcanum, à nemine hactenus patefactum fuit.

Exempli gratia ſi in prima coniunctione terra ponderet 480. grana, addantur tot ſibi aquæ ſuæ quæ ſimul conſtituunt, 960. grana, & tempore ſtatuto ad primam imbibitionem, requiruntur nouæ

aquæ 240. grana, ad ſecundam 300. grana, ad tertiam 375. grana, ad quartam, 46 ad quintam 585. ad ſextam, 732. ad ſeptimam, 940. quibus perficitur imbibitio. Vbi ad fermentationem progrediendum.

BIBLIOTECA D. COLEGIO DE Sn. CARLOS

FINIS.

Nil adeò paruum eſt, tibi
quin ſolatia præſtet.
Sæpeque pũctum vnum,
grande leuamen habet.